

Zhodnocení rizik při krizovém řízení obce

Jolana Ondřejová

Bakalářská práce
2016

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení
Ústav krizového řízení
akademický rok: 2015/2016

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Jolana Ondřejová**
Osobní číslo: **L13208**
Studijní program: **B3909 Procesní inženýrství**
Studijní obor: **Ovládání rizik**
Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Zhodnocení rizik při krizovém řízení obce**

Zásady pro vypracování:

1. **Popište význam krizového řízení pro obyvatele obcí a objasněte úkoly veřejné správy a samosprávy při krizovém řízení.**
2. **Zhodnoťte současný stav provádění příprav na krizové stavy v podmínkách obcí Zlínského kraje.**
3. **Pojmenujte silné a slabé stránky při zajišťování krizové připravenosti a navrhněte možné varianty řešení příprav.**

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

[1] POLIÁN, Milan. *Organizace a činnost veřejné správy*. 1. vyd. Praha: Prospektrum, 2001, 342 s. ISBN 80-7175-098-0

[2] ŠELEŠOVSKÝ, Jan. *Krizové řízení ve veřejné správě: distanční studijní opora*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita v Brně, Ekonomicko-správní fakulta, 2005, 88, [15] s. ISBN 80-210-3664-8

[3] HORÁK, Rudolf. *Průvodce krizovým plánováním pro veřejnou správu*. Praha: Lin-de, 2011, 456 s. ISBN 978-80-7201-827-7

Další odborná literatura dle doporučení vedoucího bakalářské práce.

Vedoucí bakalářské práce: **prof. Ing. Jiří Dvořák, DrSc.**
Ústav krizového řízení

Datum zadání bakalářské práce: **5. února 2016**

Termín odevzdání bakalářské práce: **9. května 2016**

V Uherském Hradišti dne 12. února 2016

doc. RNDr. Jiří Dostál, CSc.
děkan

Ing. et Ing. Jiří Konečný, Ph.D.
ředitel ústavu

Prohlašuji, že

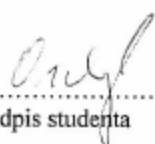
- beru na vědomí, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty logistiky a krizového řízení Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

V Uherském Hradišti

30.4.2016

.....
podpis studenta

ABSTRAKT

Zajištění bezpečnosti obyvatel je jedním z nejdůležitějších úkolů a zájmu každého vyspělého státu. Cílem práce je provést hodnocení možností krizového řízení především na úrovni obcí s rozšířenou působností a v samotných obcích.

Výstupem je zdůraznění silných stránek, které zaručují vysokou úroveň vlastního krizového řízení, ale i popis stránek slabých včetně návrhu postupů, které se z pohledu člověka z praxe jeví jako užitečné a mohly by případně práci v krizovém řízení zkvalitnit.

Klíčová slova: bezpečnost, krizové řízení, krizová situace, kraj, obce, starostové

ABSTRACT

It is one of the most important tasks and interests of a developed state to safeguard safety to inhabitants. The objective of this work is to assess potentials of the crisis management, particularly at level of municipalities with extended sphere of authority.

The output shall be both to point out strong points that guarantee high level of the crisis management itself and to describe weak points, including scheme of procedures that seem to be useful, as seen by a practitioner, and that may possibly improve the crisis management activities.

Keywords: security, crisis management, crisis situation, municipals, Mayors

Děkuji své rodině, bez jejíž podpory a tolerance by tato práce neměla šanci vzniknout.

Moudrost získaná z chyb je snadná; ale zabránit chybám moudrosti musí být výsledkem efektivního krizového managementu.“

Klaus Winterling

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 ÚČEL A VÝZNAM KRIZOVÉHO ŘÍZENÍ, ZÁKLADNÍ POJMY Z KRIZOVÉHO ŘÍZENÍ	11
1.1 BEZPEČNOST PROSTŘEDÍ	11
1.1.1 Bezpečnost v České republice.....	11
1.1.2 Bezpečnostní strategie ČR	11
1.1.3 Bezpečnostní hrozby v ČR.....	12
1.1.4 Bezpečnostní rizika v ČR.....	12
1.2 KRIZOVÉ ŘÍZENÍ – VÝZNAM.....	13
1.2.1 Krizové řízení – objasnění pojmu	13
1.2.2 Legislativní podpora krizového řízení	14
1.2.3 Vývoj krizového řízení od r. 1993 dosud.....	15
2 ORGANIZACE KRIZOVÉHO ŘÍZENÍ V ČR	18
2.1 ORGÁNY KRIZOVÉHO ŘÍZENÍ	18
2.2 MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI A JEJICH ŘEŠENÍ	19
2.3 KRIZOVÉ STAVY – PRÁVNÍ DEFINICE	20
2.3.1 Stupně vyhlášení krizových stavů.....	21
2.3.2 Krizové plány	22
2.4 KRIZOVÝ STAV – ÚLOHA KRAJŮ, ORP, OBCÍ	23
2.5 KRIZOVÝ STAV – ÚLOHA HEJTMANA, STAROSTY ORP, STAROSTY OBCE	23
2.6 OCHRANA OBYVATELSTVA	24
3 CÍL PRÁCE A POUŽITÉ METODY ANALÝZY	27
3.1 PNH ANALÝZA.....	27
3.2 SWOT ANALÝZA	27
II PRAKTICKÁ ČÁST	28
4 ZHODNOCENÍ RIZIK PŘI KRIZOVÉM ŘÍZENÍ	29
4.1 ZLÍNSKÝ KRAJ	29
4.2 OBCE S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTI.....	30
4.3 RIZIKA V JEDNOTLIVÝCH ORP KRAJE	32
5 KRIZOVÉ ŘÍZENÍ VE ZLÍNSKÉM KRAJI	40
5.1 PNH ANALÝZA – NEJZÁVAŽNĚJŠÍ OHROŽENÍ V KRAJI.....	40
5.1.1 Vyhodnocení metody PNH	44
5.2 SWOT ANALÝZA - ČINNOST KRIZOVÉHO ŘÍZENÍ V ORP	47
5.2.1 Silné stránky.....	49
5.2.2 Slabé stránky	52
5.2.3 Příležitosti	57
5.2.4 Hrozby.....	59
5.2.5 Vyhodnocení SWOT analýzy	60
ZÁVĚR	61
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	63
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	66

SEZNAM OBRÁZKŮ	67
SEZNAM TABULEK.....	68
SEZNAM PŘÍLOH.....	69

ÚVOD

V průběhu života jsme svědky událostí, kterým říkáme mimořádné, protože přicházejí většinou neočekávaně a ohrožují životy a zdraví obyvatel. Způsobují velké škody na majetku, životech obyvatel a životním prostředí. Mohou vzniknout škodlivým působením sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy nebo jejich kombinací. Takovými událostmi mohou být např. sněhová kalamita, povodeň, orkán, technologická havárie s únikem nebezpečných látek, velká dopravní nehoda, rozsáhlý požár, teroristický čin. I když tyto situace nejsou každodenním jevem, jak ukázaly zkušenosti posledních let, nelze je z reality života zcela vyloučit. V takových okamžicích mohou kvalitně a kvalifikovaně připravené orgány krizového řízení svou činností značně zmírnit následky mimořádných událostí a tím ochránit životy a majetek občanů.

Činnost pracovišť krizového řízení je zaměřena především na plnění úkolů státní správy na úrovni působnosti obce s rozšířenou působností, na úseku krizového plánování, přípravy na řešení krizových situací.

V praxi to znamená fázi přípravy a zhodnocení podkladů pro jednání bezpečnostní rady, přípravu činnosti krizového štábu, celkovou koordinaci při vytváření zákonem stanovené havarijní a krizové dokumentace, spolupráce se základními i ostatními složkami integrovaného záchranného systému včetně Armády České republiky, spolupráce na úseku havarijní a krizové připravenosti s právníckými a fyzickými osobami, které působí ve správním obvodu obcí s rozšířenou působností.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 ÚČEL A VÝZNAM KRIZOVÉHO ŘÍZENÍ, ZÁKLADNÍ POJMY Z KRIZOVÉHO ŘÍZENÍ

Krizové řízení představuje nadstavbu pro řešení mimořádných událostí, které přerůstají až do krizových situací, případně narušení funkčnosti kritické infrastruktury, kdy už nelze zvládnout vzniklý stav pouze prostřednictvím standardních postupů složek IZS, veřejné správy nebo soukromých složek.

Jedná se o kompaktní systém účinných nástrojů, postupů, opatření, které umožňují dobré zvládnutí krizových situací s minimálními dopady na obyvatele a životní prostředí. [1]

1.1 Bezpečnost prostředí

Bezpečnost lze chápat jako stav, kdy jsou na nejnižší možnou míru eliminovány hrozby pro objekt a jeho zájmy a tento objekt je k eliminaci stávajících i potenciálních hrozeb efektivně vybaven a ochoten při ní spolupracovat.

Zájmem každé společnosti, státu je udržet pro své obyvatele bezpečné prostředí, ve kterém jsou ideální podmínky pro rozvoj.

1.1.1 Bezpečnost v České republice

Bezpečnostní politika ČR je v současnosti vnímána jako souhrn opatření, která jsou prováděna za účelem prevence a eliminace hrozeb a z nich vyplývajících rizik s cílem zajistit vnitřní i vnější bezpečnost a ochranu obyvatel země [4].

Bezpečnost ČR je založena na principu zajištění bezpečnosti jednotlivce – ochrany jeho života, zdraví a majetku, svobody, a zabezpečení ochrany státních institucí, včetně jejich funkčnosti i funkčnost orgánů státní správy a samosprávy, právnických a podnikajících fyzických osob a rozvíjení procesů, které zajišťují posilování bezpečnosti a ochrany obyvatel.

1.1.2 Bezpečnostní strategie ČR

Kmenovým dokumentem, který popisuje strategii České republiky v oblasti bezpečnosti, je **Bezpečnostní strategie České republiky 2015** [2], schválená v lednu 2015 Bezpečnostní radou státu.

Je zpracována pro období let 2015 – 2020 s výhledem do r. 2030.

Jestliže předchozí dokument vycházel z předpokladu, že v nejbližší budoucnosti lze vyloučit možnost klasického válečného konfliktu na našem území, vývoj posledních let už není tak optimistický.

Zvyšují se hrozby [2], [5], které jsme dosud považovali za okrajové. Sice existující, ale svou pravděpodobností minimální, na území České republiky nepravděpodobné. Doba postoupila, a i naše země musí ve své strategii počítat s hrozbami typu teroristických útoků nebo migračních vln velkého rozsahu.

1.1.3 Bezpečnostní hrozby v ČR

Ve výše zmíněném dokumentu „Bezpečnostní strategie ČR“ jsou definovány hrozby, které jsou podle analytiků pro současnost zásadní.

Na jednom z prvních míst je **hrozba terorismu [2]**. Jako projev prosazování politických cílů byl terorismus v ČR nepravděpodobný, neočekávaný. Celková situace ve světě se ovšem mění a už i země bývalého východního bloku jsou této hrozbě vystaveny, navíc v mnohem vážnější formě, kdy už není cílem teroristů jen ublížit, ale ublížit co největšímu množství lidí a to těmi nejzákeřnějšími prostředky.

V současnosti je citlivě vnímána hrozba **regionální nestability a regionálních konfliktů v evropské oblasti**. Hrozba, která se nás vzhledem k umístění ve středu Evropy může týkat velmi brzy.

Migrační vlny velkého rozsahu - v návaznosti i na výše uvedené hrozby dochází k útěkům obyvatel z ohrožených nebo přímo válečných území. Je pochopitelné, že hledají cestu k lepšímu životu v bezpečí, ovšem jejich narůstající vlny se stanou pro evropskou civilizaci neúnosné [3].

Kyberterorismus - vzhledem k širokému operačnímu území možných útoků a s ohledem na možné poškození strategických zájmů státu jde o oblast, na kterou je nutné zaměřit pozornost odborníků, schopných minimalizovat poškození a ztráty.

1.1.4 Bezpečnostní rizika v ČR

Rizika, kterým je Česká republika reálně vystavena, a kterých je početně nejvíce, jsou události způsobené jednak člověkem, jeho chováním nebo činnostmi, a dále události způsobené přírodními živly (živelní pohromy), které neumíme úplně vymýtit [5].

1.2 Krizové řízení – význam

Tato část práce, týkající se krizového řízení, objasňuje základní pojmy používané v rámci bezpečnostní politiky, v krizovém řízení, soustředí se na související legislativu, vývoj krizového řízení od r. 1993 po dnešek. Pozornost je věnována oblasti krizového řízení v podmínkách působnosti obce s rozšířenou působností (ORP).

1.2.1 Krizové řízení – objasnění pojmu

Definice z různých zdrojů jsou poměrně obdobné. Vzhledem k tomu, že základním předpisem KŘ je zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení [6], vycházíme z něj:

Krizové řízení = souhrn řídicích činností orgánů krizového řízení, zaměřených na analýzu a vyhodnocení bezpečnostních rizik a plánování, organizování, realizaci a kontrolu činností prováděných v souvislosti s přípravou na krizové situace a jejich řešením nebo ochranou kritické infrastruktury.

Cílem krizového řízení je předcházet vzniku možných krizových situací, zabezpečit připravenost na řešení krizových situací a vytvořit podmínky pro obnovu a další rozvoj.

Potřebnost krizového řízení se potvrzuje za krizových situací, kdy je nutná činnost řídicích a výkonných složek státu. Krizové stavy (situace) vyžadují rychlá a účinná rozhodnutí, která dokážou zvládnout a překonat krizi s žádnými, nebo alespoň s minimálními škodlivými následky.

Realizace krizového řízení probíhá ve dvou fázích, stupních:

1. Přípravná fáze
2. Realizační fáze

V **přípravné fázi** připravují zákonem stanovené instituce (ministerstva, správní úřady, orgány samospráv) „krizové plány“. Podrobný obsah krizových plánů je stanoven právními předpisy a v podstatě zpracovává plán vždy na své úrovni, v oboru, který reprezentuje. Součástí krizových plánů jsou navržená opatření, která mají za úkol eliminovat škody, chránit obyvatelstvo před ztrátami na životě, zdraví a majetku.

Jednotlivá ministerstva zpracovávají krizové plány pro oblast, kterou mají v gesci.

Na úrovni krajů a obcí je zpracován krizový plán kraje, který je tvořen krizovými plány jednotlivých obcí ORP.

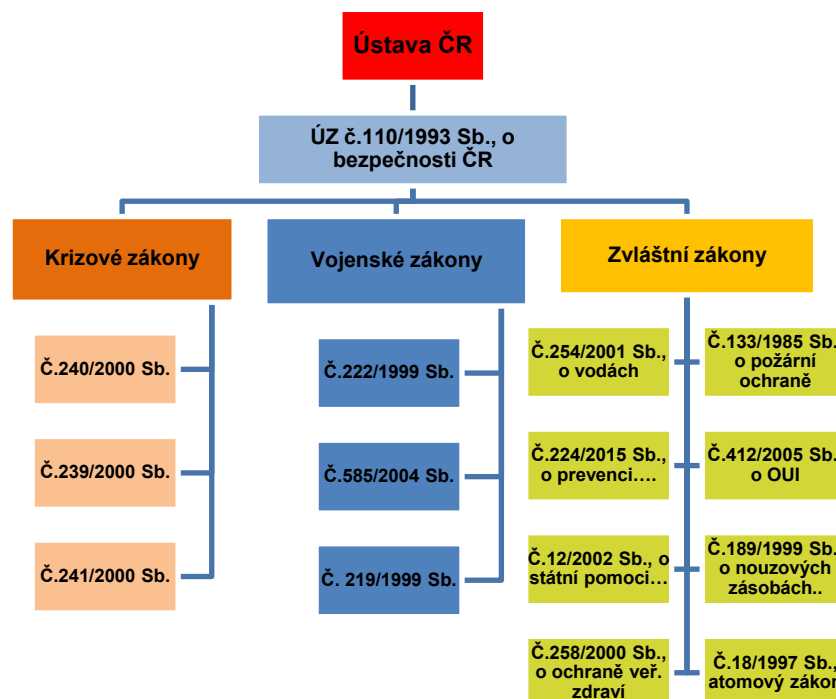
Realizační fáze probíhá při vlastním řešení nastalých krizových situací. Postupy vycházejí ze zpracovaných plánů z přípravné fáze. V tuto chvíli je možné zúročit kvalitní přípravu nejen potřebných dokumentů a materiálního zabezpečení, ale i výběr, proškolení a vycvičení osob, které budou v době krizových stavů k dispozici

1.2.2 Legislativní podpora krizového řízení

Krizové řízení je podporováno systémem zákonů, které podrobně zpracovávají postup při řešení mimořádných událostí a následně krizových situací. S ohledem na rozsáhlou oblast je nutné kvalitní zpracování legislativní opory a její aktualizace v souvislosti s novým vývojem a nově získanými zkušenostmi při řešení krizových stavů.

Velkým mezníkem byl rok 2000, kdy byl vydán Krizový zákon a další na něho navazující předpisy, které se staly stěžejními dokumenty při přípravě i následném řešení krizových stavů.

Následující schéma ukazuje provázanost krizových zákonů a jejich postavení v právní hierarchii ČR.

Obr. č. 1 Schematické znázornění legislativy krizového řízení [zdroj Intranet KŘ]

1.2.3 Vývoj krizového řízení od r. 1993 dosud

Pokud se soustředíme na dobu posledních sto let, můžeme za počátky cílené civilní obrany považovat dobu před 2. světovou válkou (2. WW). Přesněji roky 1935 – 1938. V té době hrozba rozpínajícího se fašistického Německa a reálná hrozba války měla za následek vydání zákona č. 82/1935 Sb. o ochraně a obraně proti leteckým útokům. Anebo, jak je uvedeno v závěru zákona, obrana proti „obdobným útokům“. Po skončení 2. světové války nutně jako reakce na ni byly v r. 1949 sestaveny a přijaty „Ženevské úmluvy“ o ochraně obětí mezinárodních ozbrojených konfliktů [7].

První definice „civilní obrany“ je uvedena v Dodatkovém protokolu z r. 1949 o ochraně obětí mezinárodních ozbrojených konfliktů. Civilní obrana je plnění humanitárních úkolů, jejichž cílem je chránit obyvatelstvo před nebezpečím, pomoci mu odstranit bezprostřední účinky nepřátelských akcí, válečných konfliktů nebo pohrom a vytvořit nezbytné podmínky pro jeho přežití. K těmto úkolům patří např. hlásné služby, ochrana veřejného pořádku, zdravotní pomoc, evakuace, záchranné práce, boj s požáry, zajišťování a označování nebezpečných oblastí, dekontaminace, poskytování nouzového ubytování, zásobování a další. V tomto dokumentu je uvedeno také od té doby užívané mezinárodní značení:

Znak Červeného kříže – na počest Švýcarska, kde organizace vznikla, je to červený kříž na bílém poli a mezinárodní rozlišovací znak civilní obrany

Obr. č. 2 Mezinárodní označení Červeného kříže
[zdroj [7]]

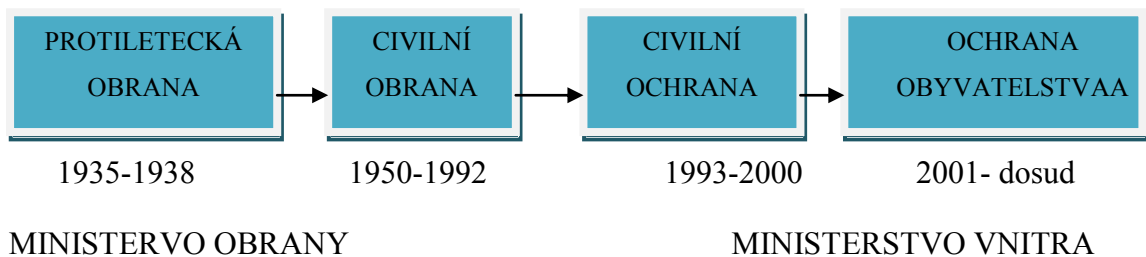

Obr. č. 3 Mezinárodní rozlišovací znak
civilní obrany [zdroj [7]]

V rozmezí let 1951 – 1993 je užíváno spojení „civilní obrana“, ovšem v r. 1990 i v souvislosti s legislativními změnami byl změněn tak, aby zahrnoval stavy nejen válečné, ale i stavy mimo ně – mimořádné události (MU). Od r. 1993 je užíván název „civilní ochrana“.

Vývoj legislativy napomohl dalšímu zavedení nového pojmu, a to „ochrana obyvatelstva“ (OO). Zákon o IZS¹ z r. 2000 s účinností od 1. 1. 2001 pracuje už s tímto pojmem. Zahrnuje plnění úkolů civilní ochrany, zejména varování, evakuace, ukrytí a nouzové přežití obyvatelstva a další opatření k zabezpečení ochrany jeho života, zdraví a majetku.

Od této právní úpravy se také datuje změna gesce pro plnění úkolů CO. Z ministerstva obrany přešla odpovědnost na ministerstvo vnitra, resp. Hasičský záchranný sbor ČR.

Obr. č. 4 Vývoj civilní ochrany v průběhu 20. století [zdroj vlastní úprava]

Plnění úkolů OO lze provádět prostřednictvím obcí nebo jiných právnických osob, případně podnikajících fyzických osob, které mohou zřizovat svá zařízení civilní ochrany². V praxi se tento model neosvědčil a není využíván. Nejčastějším a vpravdě nejefektivnějším způsobem zajištění plnění úkolů je využití jednotek požární ochrany obcí, kategorie V (JPO V).

Takovou jednotku je povinna zřídit v podstatě každá obec. Jedná se o jednotku s místní působností, složenou z dobrovolníků obce, jejíž akceschopnost je příslušná obec povinna zajistit [9].

¹ Zákon č. 239/2000 Sb., o IZS

² Vyhláška č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva, § 1-3

Zákon o požární ochraně ukládá povinnost obci takovou jednotku zřídit a mezi její úkoly patří nejen hašení požárů, ale i záchranné práce při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech.

V r. 2009 byly vytipovány HZS jednotky JPO V, které jsou přímo předurčeny pro plnění úkolů civilní ochrany. V každém kraji jsou podle zpracované analýzy rizik určeny jednotky, které jsou přímo školeny HZS kraje pro činnosti související s ochranou obyvatelstva. Vzhledem k jejich úkolům je vhodné vybavit jednotky prostředky, směřující k zajištění případné evakuace, vyhlášení poplachů, následné nouzové ubytování, případně dekontaminace [10].

Vzhledem ke zkušenostem z posledních let, kdy jsou nejčastější mimořádnou událostí případně důvodem pro vyhlášení krizových stavů povodně, je vybavení těchto jednotek směřováno právě na takové události. Každá jednotka už je dnes vybavena čerpadly, elektrocentrálami, osvětlovacími stojany, stany pro soustředění evakuovaných osob, topidly, prostředky pro komunikaci, základními jídelními sety, prostředky pro evidenci evakuovaných osob, základními zdravotnickými potřebami apod.

2 ORGANIZACE KRIZOVÉHO ŘÍZENÍ V ČR

Krizové řízení – řešení krizových situací je v ČR plně v kompetenci výkonných složek státu – orgánů KŘ a je přesně určeno zákonem, včetně kompetencí a odpovědnosti na všech úrovních.

2.1 Orgány krizového řízení

Rozdělení orgánů KŘ podle územní působnosti je možné přehledně uvést v následujících tabulkách. Každému orgánu je přiřazena povinnost a odkaz na právní předpis, včetně stručného popisu činnosti složky.

Tab. 1 Orgány KŘ na ústřední úrovni [zdroj Intranet KŘ]

Orgán krizového řízení	Zřizuje	Podle zákona	Důvod zřízení
Vláda České republiky	Bezpečnostní rada státu	Čl. 9 ústavního zák. č. 110/1998 Sb.	Stálý pracovní orgán pro koordinaci problematiky bezpečnosti ČR
	Ústřední krizový štáb	§ 4 zák. č. 240/2000 Sb.	Pracovní orgán k řešení krizových situací
Ministerstva	Krizový štáb	§ 9 zák. č. 240/2000 Sb.	Pracovní orgán k řešení krizových situací
Česká národní banka	Krizový štáb	§ 13 zák. č. 240/2000 Sb.	Pracovní orgán k řešení krizových situací

Tab. 2 Orgány KŘ na úrovni krajů a obcí [zdroj Intranet KŘ]

Orgán krizového řízení	Zřizuje	Podle zákona	Důvod zřízení	
Orgány kraje	Hejtman	Bezpečnostní rada kraje	§ 14 zák. č. 240/2000 Sb.	Poradní orgán pro přípravu na řešení krizových situací
	Krajský úřad	Krizový štáb kraje	§ 14 zák. č. 240/2000 Sb.	Pracovní orgán k řešení krizových situací
		HZS kraje	§ 15 zák. č. 240/2000 Sb.	Plní úkoly kraje při přípravě na krizové situace, které nesouvisí s bezpečností a pořádkem
	Policie ČR		§ 16 zák. č. 240/2000 Sb.	Plní úkoly kraje při přípravě na krizové situace, které souvisí s bezpečností a pořádkem
Orgány obce	Starosta	Bezpečnostní rada ORP	§ 18 zák. č. 240/2000 Sb.	Poradní orgán pro přípravu na řešení krizových situací
	Obecní úřad	Krizový štáb ORP	§ 18 zák. č. 240/2000 Sb.	Pracovní orgán k řešení krizových situací

2.2 Mimořádné události a jejich řešení

Jako mimořádnou událost (MU) označujeme každé škodlivé působení sil, vyvolané člověkem, přírodními živly, haváriemi, které ohrožují život, zdraví nebo majetek občanů [5].

Výše uvedená definice mimořádné události vyhovuje pojetí v oblasti živelních pohrom a havárií. Pro komplexnější pojetí je nutné vnímat mimořádnou událost jako narušení určitého rovnovážného stavu, při němž dochází k ohrožení hodnot i v oblasti:

- veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti (narušení veřejného pořádku ve větším rozsahu, migrace, terorismus)
- ekonomiky (surovinová krize – nedostatek pitné vody, ropy a ropných produktů)
- finančnictví (ohrožení rozpočtové a finanční politiky státu)
- zdravotnictví (epidemie spojené s rozsáhlým ohrožením zdraví obyvatel, pandemie)
- informačních a komunikačních technologií, v oblasti kybernetické bezpečnosti (zhroucení počítačových systémů, pád sítí mobilních operátorů)
- zemědělství (neúroda, nákazy hospodářských zvířat, choroby plodin, napadení škůdci)

Každý občan tedy může být účastníkem, svědkem nebo příčinou vzniku mimořádné události. Pokud už se tak stane, jeví se jako správné, aby měli obyvatelé alespoň povědomí, jaké jsou možnosti tyto každodenní situace řešit, jak jsou organizovány záchranné a likvidační práce a kdo se na nich v rámci státu podílí.

Zároveň je nutné posilovat vědomí obyvatel, že je v jejich silách a možnostech dbát o svou sebeochranu. Není možné v případě mimořádných událostí velkého rozsahu spoléhat jen na pomoc státu, resp. jeho záchranných složek. Zájmem každého zdravého občana musí být snaha umět se alespoň provizorně chránit a znát postupy, jak překonat prvotní fáze ohrožení. V tomto smyslu je definován i jeden z bodů Bezpečnostní strategie ČR³, kdy je kladen důraz na nutnost podpory vzdělávání občanů v oblasti zajištění bezpečnosti, v sebeochraně a vzájemné pomoci při mimořádných událostech. Cíl je zřejmý – eliminovat negativní následky mimořádných událostí na zdraví občanů i na ochranu majetku a životního prostředí.

³ Bezpečnostní strategie ČR, „Strategie prevence a potlačování bezpečnostních hrozeb“.

Legislativní opora při řešení MU

Ochrana obyvatelstva je činnost, která je realizována při všech událostech, které ohrožují život obyvatel, jejich zdraví, majetek, případně životní prostředí, a které současně vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací [11].

Základním předpisem, který definuje pojmy užívané v ochraně obyvatelstva, je **zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých předpisů**:

Vymezuje působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávních celků, jejich úkoly na úseku ochrany obyvatelstva, definuje pojmy používané v dokumentech týkajících se ochrany obyvatelstva, práva a povinnosti právnických a podnikajících fyzických osob při ochraně obyvatelstva.

Důležitými články tohoto zákona jsou ty, které přesně určují povinnosti orgánů kraje, ORP, obcí a jejich představitelů (hejtman, starosta ORP a starosta obce) při přípravě území a obyvatel na mimořádné události.

Vyhláška č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva

- vyhláška je zaměřena výhradně na oblast ochrany obyvatelstva, definuje způsoby provádění, varování, evakuace, ukrytí a nouzového přežití obyvatelstva.

Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně – z hlediska ochrany obyvatelstva je zde ustanovení, které ukládá jednotkám požární ochrany plnit úkoly nejen při hašení požárů, ale i na úseku civilní ochrany a ochrany obyvatelstva.

Vyhláška č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany – taxativně vyjmenovává úkoly JPO na úseku ochrany obyvatelstva.

2.3 Krizové stavy – právní definice

Krizový stav = mimořádná událost, při které dochází ke škodlivému působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí, vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací. K odstranění už nestačí běžné prostředky a je vyhlášen některý z krizových stavů.

2.3.1 Stupně vyhlášení krizových stavů

Vyhlášení krizových stavů přísluší pouze v zákonech vyjmenovaným osobám (hejtman kraje, primátor HMP). Vyšší stupně pak mohou být vyhlášeny na základě rozhodnutí vlády ČR, případně předsedy vlády, Parlamentu.

V ČR jsou zákonem stanoveny čtyři „krizové stavy“.

Prvním, nejnižším stavem je **stav nebezpečí**. Může jej vyhlásit hejtman kraje pro celý kraj, nebo jen na část území kraje, které je ohroženo. Každé vyhlášení krizového stavu musí být odůvodněno a musí obsahovat krizové opatření na zmírnění škodlivých účinků krizového stavu. Doba, na kterou je vyhlášen, je omezena. Může být vyhlášen nejdéle na 30 dnů. Pokud do této doby ohrožení nepomine, může být stav nebezpečí prodloužen jen se souhlasem vlády.

Oznámení o vyhlášení krizového stavu je uveřejněno na úřední desce kraje a na úředních deskách obcí, kterých se územně týká.

Pokud opatření nejsou účinná a krizový stav pokračuje, může být stupeň nebezpečí zvýšen a vláda může na žádost hejtmána vyhlásit **stav ohrožení**.

Stav ohrožení je vyhlášen na základě ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky. Vyhláší jej Vláda ČR, ovšem v případě prodloužení tak může učinit předseda vlády. Jeho rozhodnutí vláda do 24 hodin schválí nebo zruší.

Tab. 3 Přehled vyhlášení krizových stavů [zdroj vlastní]

Název	VÁLEČNÝ STAV	STAV OHROŽENÍ STÁTU	STAV OHROŽENÍ	STAV NEBEZPEČÍ
Norma, zákon	ÚZ č. 1/1993 Sb., Ústava, čl. 43 ÚZ č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti ČR, čl. 2	ÚZ č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti ČR, čl. 7	ÚZ č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti ČR, čl. 5 a 6	Z. č. 240/2000 Sb., (krizový zákon)
Vyhlašující orgán	Parlament	Parlament na návrh vlády	Vláda (předseda vlády)	Hejtman kraje, primátor hl. m. Prahy
Důvod	Je-li ČR napadena nebo je-li třeba plnit mezinárodní smlouvy	Je-li bezprostředně ohrožena svrchovanost státu nebo územní celistvost nebo de-	V případě živelných pohrom, havárií, nehod	Jsou-li ohroženy životy, zdraví, majetek, živ. prostředí a nestačí běžná činnost složek IZS

		mokratické zásady		
Území	Celý stát	- Celý stát - Omezené území státu	-	- celý kraj - část kraje
Doba trvání	Není omezeno	Není omezeno	Nejdéle 30 dnů	Nejdéle 30 dnů Prodloužení se souhlasem Vlády

2.3.2 Krizové plány

Soustředění informací o silách a prostředcích pro řešení krizových situací, rozpracovaných postupech řešení známých situací a kontaktech usnadňuje a urychluje adekvátní odezvu pro překonání krizových stavů.

Základním dokumentem pro přípravu na krizové stavy je **krizový plán**. Krizový zákon ukládá povinnost orgánům krizového řízení (ministerstva, ústřední správní orgány, Česká národní banka, kraje, ORP) zpracovat tento plán a udržovat ho v aktuálním stavu za využití technických prostředků stanovených ministerstvem vnitra.

Krizový plán musí odpovídat legislativou určené struktuře. Je rozdělen na tři hlavní části:

Základní část – obsahuje charakteristiku subjektu, zdroje rizik, přehled právnických a podnikajících fyzických osob, kterých se týkají opatření uvedená v plánu.

Operativní část – z hlediska použitelnosti v reálu nejdůležitější část. Je zde zpracován přehled krizových opatření a jejich provedení, způsob zajištění nezbytných dodávek a rozpracované typové plány.

Pomocná část – soustřeďuje přehled platné legislativy, mapové podklady a zásady manipulace s dokumentem.

Krizové plány zpracovává hasičský záchranný sbor příslušného kraje a po odsouhlasení bezpečnostní radou kraje je podepisován hejtmanem a stává se závazným dokumentem.

2.4 Krizový stav – úloha krajů, ORP, obcí

Po vyhlášení krizového stavu přechází činnost všech dotčených složek do režimu krizového zákona.

Jeho úprava umožňuje na jednu stranu pružnější řešení vzniklých situací, na druhou znamená pro obyvatele jistá omezení.

Už v době příprav na krizové stavy zřizují orgány samosprávy pracoviště krizových řízení. Jejich definice není v zákoně uvedena, ovšem v původní verzi zákona před novelizací (zákonem 320/2002 Sb.) byla definice následující:

pracovištěm krizového řízení se pro účely tohoto zákona rozumí pracoviště v přímé podřízenosti vedoucího zaměstnance příslušného správního úřadu pověřené koordinací krizového řízení.

Není to tedy, jak bývalo často prezentováno, jen místnost, kancelář, budova, ve kterém pracuje krizový štáb. Je to uskupení zaměstnanců kraje nebo ORP, kteří musí už v přípravné fázi mít zpracovány jednak všechny požadované dokumenty, jednak být dobře teoreticky připraveni na řešení krizových situací, znát možnosti realizace krizových opatření, způsoby minimalizace škod, znát krizovou legislativu a musí ji umět vhodně prezentovat a uplatňovat [19]. Jejich úkolem je být hejtmanům a starostům kvalifikovanými poradci.

2.5 Krizový stav – úloha hejtmana, starosty ORP, starosty obce

Úloha hejtmanů, starostů ORP a starostů obce v krizových situacích vychází i z jejich postavení, tedy zastupování územního celku navenek. Jsou to reprezentanti sídla, ale mají také za své občany odpovědnost definovanou zákonem [12].

Základní úloha je společná pro všechny bez ohledu na to, jak velkou oblast spravují:

Zajištění připravenosti území na řešení krizových situací.

Další povinnosti jsou taxativně uvedeny v krizovém zákoně:

Hejtman

- Řídí a kontroluje přípravná opatření, činnosti k řešení krizových situací
- Zřizuje a řídí bezpečnostní radu (BR) a krizový štáb (KŠ) kraje
- Schvaluje po projednání v BR krizový plán kraje

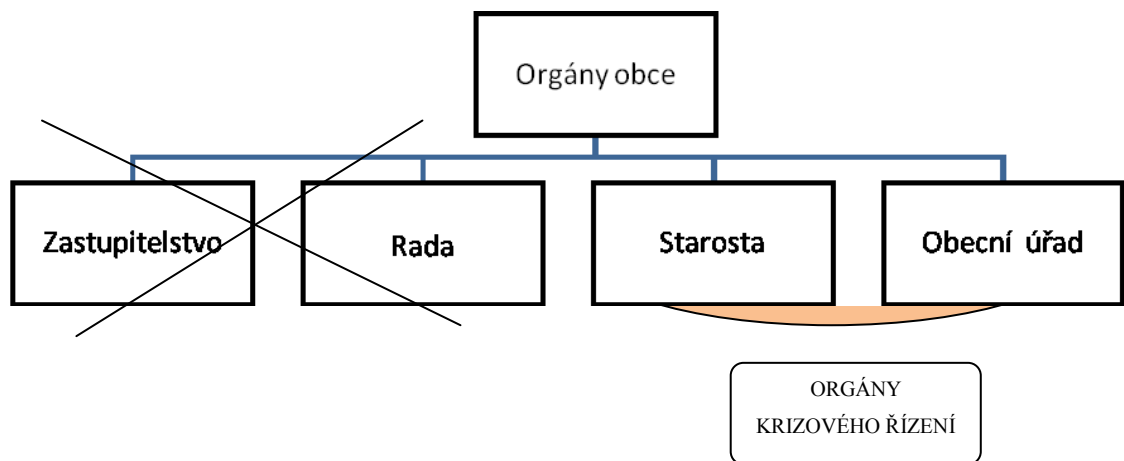
- Koordinuje záchranné a likvidační práce, nouzové ubytování, nouzové zásobování pitnou vodou, potravinami a dalšími prostředky nutnými pro přežití obyvatel, zajištění ochrany majetku v evakuovaných oblastech

Starosta ORP

- řídí a kontroluje přípravná opatření k řešení krizových situací pro celý správní obvod
- zřizuje a řídí bezpečnostní radu ORP a krizový štáb ORP
- schvaluje po projednání v BR ORP krizový plán ORP
- zajišťuje za krizové situace provedení stanovených krizových opatření v podmínkách ORP
- plní úkoly stanovené hejtmanem
- odpovídá za využívání informačních a komunikačních pomůcek určených MV

Starosta obce

- může zřídit krizový štáb jako svůj pracovní orgán
- zajišťuje za KS provedení stanovených krizových opatření ve svém správním obvodu
- plní úkoly stanovené starostou ORP

Obr. č. 5 Pravomoc orgánů KŘ za krizové situace [zdroj Intranet KŘ]

2.6 Ochrana obyvatelstva

Ochrana obyvatelstva je obor, zabývající se tématem všech předvídatelných možností, jak ochránit životy, zdraví a majetek obyvatel v situacích, které se vymykají běžnému životu.

Nelze ji vnímat jen okleštěně jako úkol při varování, evakuaci, ukrytí a nouzovém přežití. Při uskutečňování těchto akcí se nabalují další činnosti a problémy, které je nutné řešit.

Nestačí jen stroze konstatovat, že přestěhování ohrožených skupin obyvatel do vyhrazených prostor a poskytnutí jídla a pití je naplněním smyslu ochrany obyvatel.

Proces ochrany obyvatel je souborem činností pověřených orgánů veřejné správy, právnických a podnikajících fyzických osob, ale i samotných občanů, které mají za úkol zabezpečit životy, zdraví a majetek, ochránit životní prostředí v souladu s platnými právními předpisy.

Každému orgánu i fyzické osobě jsou zákonem stanoveny povinnosti, které si musí plnit sám za sebe, nelze je převést na jiný subjekt, úřad. Jmenovitě jsou stanoveny správním úřadům a orgánům úkoly, které jsou v jejich gesci. Jako příklad lze uvést:

Ministerstvo zdravotnictví – ochrana života a zdraví

Policie ČR – ochrana veřejného pořádku

Hasičský záchranný sbor České republiky – varování, evakuace, ukrytí, nouzové přežití.

Zákon o IZS určuje Ministerstvu vnitra úlohu koordinátora mezi jednotlivými úřady a orgány [11].

Klíčovým dokumentem, o který se celý systém ochrany obyvatelstva opírá, je **Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2020 s výhledem do roku 2030**, schválená usnesením vlády č. 802 ze dne 23. října 2013 [17].

Na vytvoření Koncepce se s ohledem na rozsáhlé spektrum problémů podíleli odborníci z různých rezortů (zdravotnictví, školství, průmyslu,...).

ROZDĚLENÍ ODPOVĚDNOSTI ZA PROVEDENÍ VAROVÁNÍ OBYVATELSTVA

Tab. 4 Přehled odpovědnosti za varování obyvatelstva – [zdroj Intranet KŘ]

Odpovědnost	Zákon	Znění
Krajský úřad - plní HZS ZLK	č. 239/2002 Sb., §10 odst. 5, písm. c)	Pro zabezpečení záchranných a likvidačních prací zabezpečuje varování
Obecní úřad	č. 239/2002 Sb., §15 odst. 2, písm. c)	Při výkonu státní správy za účelem připravenosti obce na MU a podílení se na provádění ZaLP a na ochraně obyvatelstva zajišťuje varování
Starosta obce	č. 239/2002 Sb., §16 odst. 2, písm. a)	Při provádění ZaLP zajišťuje varování osob, nacházejících se na území obce před hrozícím nebezpečím

Právnícká nebo podnikající fyzická osoba	č. 239/2002 Sb., §24 odst. 1, písm. b), odst. 2 písm. c)	Pokud dojde k MU, je povinna zajistit a podílet se na varování, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak (zákon č. 18/1997 Sb., č. 224/2015 Sb., NV č. 11/1999)
Jednotky PO	vyhláška MV č. 247/2001 Sb., § 30	Na úseku ochrany obyvatel, při zásahu se podílí na varování obyvatelstva
Povodňové orgány obcí	č. 254/2001 Sb., §78 odst. 3, písm. f)	Při ochraně před povodněmi zabezpečují varování PO a FO v územním obvodu obce s využitím JSVV

3 CÍL PRÁCE A POUŽITÉ METODY ANALÝZY

Cílem této práce je jednak zhodnotit rizika, která se vyskytují v rámci Zlínského kraje. Vyhodnotit ta, která jsou pro území kraje významná a hodna pozornosti krizového řízení. Těmto se budeme věnovat blíže, cílem je posoudit přípravu na ně z pohledu pracovníků krizového řízení, a pokud z výsledku analýz bude možné určit stavy, které lze řešit jinak a lépe, uvést tuto možnost v závěru práce.

3.1 PNH analýza

Pro vyhodnocení nejzávažnějšího ohrožení v kraji využijeme výsledky metody PNH. Pro tuto metodu je důležité nadefinovat a ohodnotit jednotlivé kroky při postupu. Použijeme přitom bodové hodnocení od 1 do 5, a to pro pravděpodobnost vzniku události „P“, závažnost následků události „N“ a „H“ - názor hodnotitele. Jednotlivá bodová hodnocení vynásobíme podle vzorce $R = P \times N \times H$ a podle výsledných hodnot určíme nejvyšší riziko ohrožení, se kterým musí v první řadě orgány krizového řízení dále pracovat, na jehož důsledky musí směřovat ochranná opatření [14].

3.2 SWOT analýza

Pro zjištění závažných rizik použijeme SWOT analýzu [14]. Její detailní rozpracování umožní popsat slabé a silné stránky, které se při realizaci krizového řízení vyskytují. Výzkum rizik při vlastním plnění úkolů krizového řízení vychází ze zkušeností a poznatků krizových pracovníků, kteří působí na pracovištích krizového řízení obcí s rozšířenou působností v Zlínském kraji (13 ORP).

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 ZHODNOCENÍ RIZIK PŘI KRIZOVÉM ŘÍZENÍ

Cílem této kapitoly je seznámit čtenáře s fungováním orgánu krizového řízení, jeho úlohou v přípravné fázi i ve fázi vlastního výkonu při řešení krizových situací. Objasnit nezaujatému člověku, jak je zpracována předepsaná dokumentace krizového řízení, jak může být užitečná v případě krizových situací a jakým způsobem mohou orgány krizového řízení ve spolupráci se složkami IZS být užiteční ve chvílích, kdy je občan vystaven hrozbě, kterou sám neumí nebo nedokáže zvládnout.

Cíl zjištění skutečností

Cílem bylo vytvořit ucelený přehled o rizicích, která se nejčastěji vyskytují v rámci kraje, jejichž dopad na život obyvatel představuje závažné ohrožení jejich životů, majetku a infrastruktury aglomerace.

Dalším výstupem práce je posouzení faktického fungování krizového řízení a porovnat naplnění povinností definovaných v krizovém zákoně v podmínkách krizového řízení obce. Zákon definuje povinnosti orgánů krizového řízení, ale jen praxe ukáže, zda přesné naplnění zákona je vždy tím nejlepším řešením. A jen praxe ukáže, zda je efektivní připustit úpravu existujících postupů ve prospěch výkonu práce.

Zhodnotit rizika je obtížné jednak kvůli jejich množství a rozmanitosti, jednak kvůli počtu zainteresovaných skupin, která je řeší - v tomto případě obcí s rozšířenou působností, kterých je na území Zlínského kraje 13. Z tohoto důvodu se bude práce věnovat těm rizikům, která jsou z hlediska četnosti a závažnosti pro Zlínský kraj významná, a těm, která podle zkušeností odborníků z praxe vnímáme jako závažná.

4.1 Zlínský kraj

Vznikl na základě ustanovení čl. 99 Ústavy ČR [4] a ústavního zákona č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územně správních celků vymezením okresů Kroměříž, Zlín, Uherské Hradiště a Vsetín. Stal se tak jedním ze tří moravských krajů, přímo hraničících na východě se Slovenskem. Území kraje zaujímá východní část ČR. Větší část je kopcovitá až hornatá, tvořená masivem Moravskoslezských Beskyd, na které navazují hraniční Javorníky a směrem k jihu oblast Bílých Karpat, svažující se do nížin podél dolních toků řeky Moravy a jejich přítoků. Celá oblast kraje patří do povodí řeky Moravy a ta také spolu s významnými přítoky ovlivňuje hydrologické podmínky v oblasti.

Se svou rozlohou 3 963 km² se Zlínský kraj řadí v celostátním měřítku mezi kraje menší – je co do velikosti 4. nejmenším krajem Česka a žije zde v současnosti 585 261 obyvatel (údaj k 1. 1. 2014).

Dnes má Zlínský kraj celkem 13 tzv. obcí III. stupně – obce s rozšířenou působností (ORP). Tento typ obcí je definován výkonem státní správy v přenesené působnosti s nejširším rozsahem výkonu. Každá takováto ORP má ve svém správním obvodu obce kategorie II a I, pro které zajišťuje výkon státní správy. Jejich počet se liší a pohybuje se od 9 do 46 (ORP Kroměříž).

4.2 Obce s rozšířenou působností

Zlínský kraj je tedy tvořen 13 obcemi III. stupně - obce s rozšířenou působností (ORP). Podle zákona o obcích jde o nejvyšší stupeň v hierarchii samospráv a tomu odpovídají i její nejširší pravomoci v oblasti přenesené působnosti.

Výkonem přenesené působnosti je i krizové řízení, kterému se tato práce věnuje. Novela krizového zákona od r. 2013 svěřila odpovědnost za přípravu na krizové situace v rámci celého správního obvodu právě obcím ORP. Tyto tak ručí za oblast a obyvatele ve svém správním obvodu.

Rozdělení obcí ORP ve Zlínském kraji

Každá ze zmiňovaných obcí ORP je specifická jednotka jednak rozlohou svého správního obvodu, počtem obyvatel a počtem obcí, které patří do její správy.

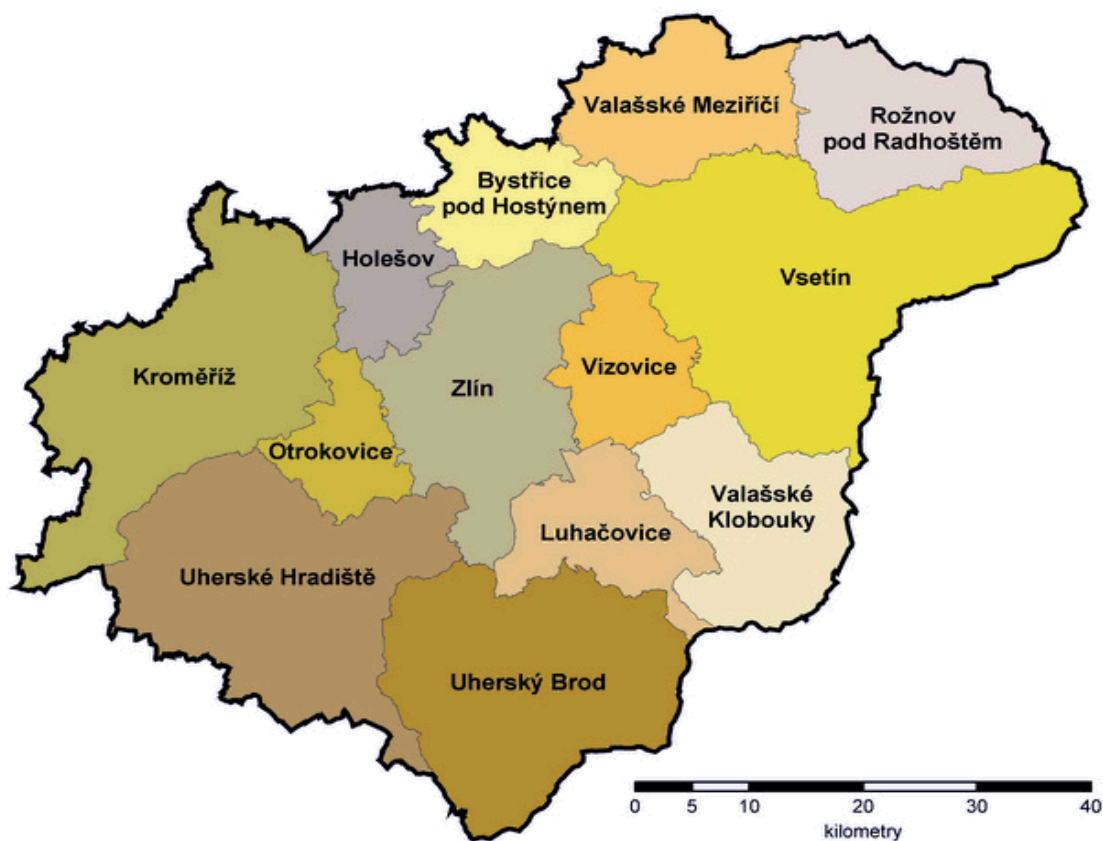
Názorný přehled udává tabulka, která shrnuje základní údaje o obcích s rozšířenou působností ve Zlínském kraji.

Tab. 5 Obce ORP ve Zlínském kraji [tabulku sestavila autorka podle dat Českého statistického úřadu]

SPRÁVNÍ OBVOD	POČT OBCÍ V ORP	POČET OBYVATEL K 1. 1. 2014	ROZLOHA SPRÁVNÍHO OBVODU V km ²	OBYVATELE/km ²
HOLEŠOV	19	21 374	133	161
BYSTRICE p. H.	14	15 629	164	95
KROMĚŘÍŽ	46	69 465	499	139
LUHAČOVICE	15	18 778	178	105
OTROKOVICE	10	35 589	112	309
ROŽNOV	9	35 356	239	148
UHERSKÉ HRADIŠTĚ	48	90 332	518	175

UHERSKÝ BROD	30	52 657	473	111
ZLÍN	30	98 940	350	282
VSETÍN	32	66 288	662	100
VIZOVICE	16	16 854	146	115
VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ	18	41 669	230	181
VALAŠSKÉ KLOBOUKY	20	23 439	259	91

Dobrou představu o rozloze a poloze jednotlivých ORP poskytuje mapka Zlínského kraje, která na první pohled potvrdí číselná data z Tab. č. 5 týkající se rozlohy jednotlivých obcí. Největší území zaujímá katastr ORP Vsetín, následují ORP v jižní části kraje – Uherské Hradiště, Uherský Brod a Kroměříž.

Obr. č. 6 Správní členění obcí ORP ve Zlínském kraji [zdroj *Krizový plán Zlínského kraje*]

4.3 Rizika v jednotlivých ORP kraje

Krizový zákon ukládá zpracovat pro dané území analýzu rizik jako jeden ze základních parametrů při tvorbě krizového plánu. Z krizových plánů jednotlivých ORP jsou vybrána rizika, která uvádějí jednotlivá ORP ve svých aktuálních krizových plánech.

Tabulka č. 6 uvádí výpis z analýzy rizik, které si jednotlivé ORP zpracovaly do svých krizových plánů. Každé ORP, resp. HZS jako zpracovatel krizového plánu, vychází z posouzení místních podmínek. Zvažuje přitom hrozby a z nich vyplývající rizika pro dané území. I když se v rámci kraje jedná o sousedící nebo jen ne příliš vzdálená místa, nejsou ve všech územních celcích stejné podmínky, co se týká např. umístění velkých výrobních podniků nakládajících s nebezpečnými chemickými látkami (NCHL), velkochovy zvířat, významnými vodními díly. Na druhou stranu i podle dat uvedených v prvních kapitolách práce se dá na většině území předpokládat riziko vzednutí hladin toků a jejich vylití do krajiny. Záleží už pak na místě, kde k tomu dojde – zda v místě s hustou zástavbou, průmyslovými objekty a tedy i s potenciálně vysokými předpokládanými škodami, nebo jen vyběžení toku do přilehlých údolních niv s minimálním osídlením.

Tab. 6 ORP ve Zlínském kraji – Rizika ohrožení [tabulku sestavila autorka podle dat z analýzy rizik jednotlivých ORP]

ORP	RIZIKO OHROŽENÍ
HOLEŠOV	NCHL (LOUKOV), PP, HAVÁRIE SILNICE, ŽELEZNICE
BYSTRICE p.H.	NCHL (LOUKOV), PP, HAVÁRIE SILNICE, ŽELEZNICE
KROMĚŘÍŽ	NCHLS, PP, ZP
LUHAČOVICE	VÝBUCH MUNICE, PP, ZP, HAVÁRIE SILNICE
OTROKOVICE	NCHL, PP, ZP
ROŽNOV p.R.	NCHL, PP, ZP, HAVÁRIE SILNICE, Ezoo
UHER. HRADIŠTĚ	PP, ZP, NCHL, HAVÁRIE SILNICE, ŽELEZNICE, Ezoo
UHERSKÝ BROD	PP, ZP, NCHL, HAVÁRIE SILNICE, ŽELEZNICE
VAL. KLOBOUKY	NCHL, PP, ZP, HAVÁRIE SILNICE, ŽELEZNICE
VAL.MEZIŘÍČÍ	NCHL, PP, ZP, HAVÁRIE SILNICE, ŽELEZNICE, SESUVY, Ezoo
VIZOVICE	NCHLP, ZP, PP, Ezoo
VSETÍN	NCHL ("B", "A"), PP, ZP, Ezoo, HAVÁRIE SILNICE, ŽELEZNICE, DODÁVKY EL.ENERGIE
ZLÍN	NCHL, PP, ZP, HAVÁRIE SILNICE, ŽELEZNICE

POUŽITÉ ZKRATKY:

PP	přírozená povodeň
ZP	zvláštní povodeň
NCHL	nebezpečné chemické látky
Ezoo	epizootie

Výsledkem je přehled, který na prvním místě ve všech 13 ORP určil riziko **přírozené povodně**. Jak už bylo uvedeno výše v popisu Zlínského kraje, jedná se o území se značným zavodněním a tedy i riziko vzniku přírozené povodně je i vzhledem ke zkušenostem posledních 15-20 let vysoké.

K vyhlášení krizového stavu podle zákona č. 240/2001 Sb. ve Zlínském kraji – **stavu nebezpečí** – došlo dosud vždy ve spojení s průběhem povodně na území kraje. Povodeň zasáhla v nějaké podobě každý správní obvod a zkušenosti s touto krizovou situací řešil už každý pracovník krizového řízení. Jde o událost, která je díky četnosti výskytu dobře legislativně ošetřena a tím pádem i kvalitně zvládnutelná, pokud ji mají možnost řešit povolaní krizoví pracovníci.

Přírozená povodeň – je definována podle vodního zákona⁴ jako přechodné výrazné zvýšení hladiny vodních toků, při kterém jsou zaplavována území mimo koryto, a voda může způsobovat škody.

Povodně na území ZK vznikají na řekách Vsetínská a Rožnovská Bečva, Morava, Dřevnice, Moštěnka, Rusava a Olšava, a na jejich významných přítocích. Přírozené povodně vznikají jednak v zimním a jarním období následkem prudkého tání sněhu, případně v kombinaci s dešťovými srážkami. Pro ně je charakteristický horský terén a podhorské řeky, které postupují dále do nížinných úseků větších toků.

Druhým obdobím pro vznik přírozené povodně jsou letní měsíce a dlouhotrvající regionální deště. Dochází k nim na všech tocích, s výraznými důsledky na středních a větších tocích. V letních obdobích může dojít i k tzv. **bleskovým povodním**, pro něž je charakteristická nečekanost a často destruktivní síla přívalů vod bez možnosti účinně na ně reagovat. Mohou se vyskytnout prakticky kdekoliv, nejsou podmíněny ani existencí vodního toku.

⁴ Zákon č. 254/2001 Sb. o vodách

Obr. č. 7 Přepraha Bystřička při povodních v r. 2010 [zdroj Jiri Roznovjak – Vlastní dílo, CC BY-SA 3.0, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=21699801>]

Zvláštní povodeň – vyhodnocena jako závažné riziko pro obyvatele Zlínského kraje. Do oblasti jejího možného dopadu spadají území ležící pod vodním dílem (VD). Při porušení hráze přeprahy, případně jiné nádrže existuje reálné nebezpečí pro oblast ležící pod VD. Jedná s o riziko s menší pravděpodobností vzniku, ovšem v případě prolomení hrází u VD IV. kategorie by následky byly katastrofální vzhledem k destruktivním účinkům masy vody.

Nebezpečné chemické látky (NCHL) - nebezpečné chemické látky se vyskytují ve všech ORP kraje. Všechny obce na svém území musí počítat s nebezpečím, které souvisí s provozem benzinových čerpacích stanic, zvláště pokud jsou umístěny přímo v městské zástavbě.

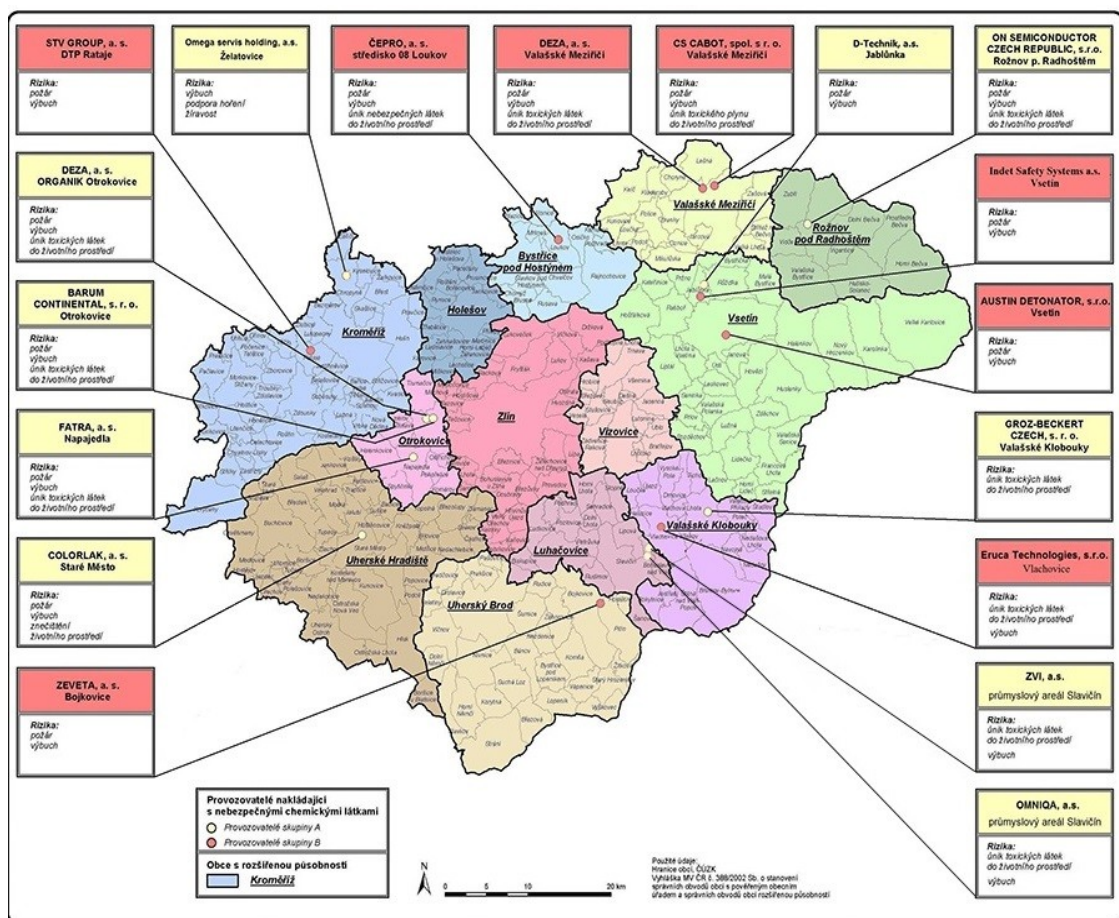
Závažnějším rizikem jsou průmyslové objekty, které objemem skladovaných nebo používaných nebezpečných látek spadají do režimu zákona o prevenci závažných havárií⁵. Ve

⁵ Zákon č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií

Zlínském kraji je takto zařazeno k 1. 1. 2016 celkem 18 provozovatelů. V kategorii A je to 10 společností a podmínky zařazení do skupiny B splňuje dokonce 8 provozovatelů.

Pro společnosti spadající pod zákon o PZH jsou definována opatření, určená k ochraně jednak vlastních zaměstnanců, jednak občanů, kteří se mohou vyskytovat v tzv. zóně havarijního plánování. Stěžejním dokumentem je **vnější havarijní plán**, který zpracovává postup činností směřujících k ochraně obyvatel v případě havárie s únikem nebezpečných látek.

Mezi rizika spojená s únikem NCHL můžeme zařadit i dopravní nehody na silnicích a železnicích. Téměř každá nehoda na komunikacích je spojena s únikem minimálně provozních kapalin. Nebezpečí vzrůstá při přepravě chemických látek, a to i s ohledem na hustou silniční i železniční síť a rozmístění chemických výrobních podniků téměř v každé ORP. Na území Zlínského kraje, ORP Valašské Meziříčí, v obci Lhotka nad Bečvou se nachází největší překladiště chemických látek v České republice.

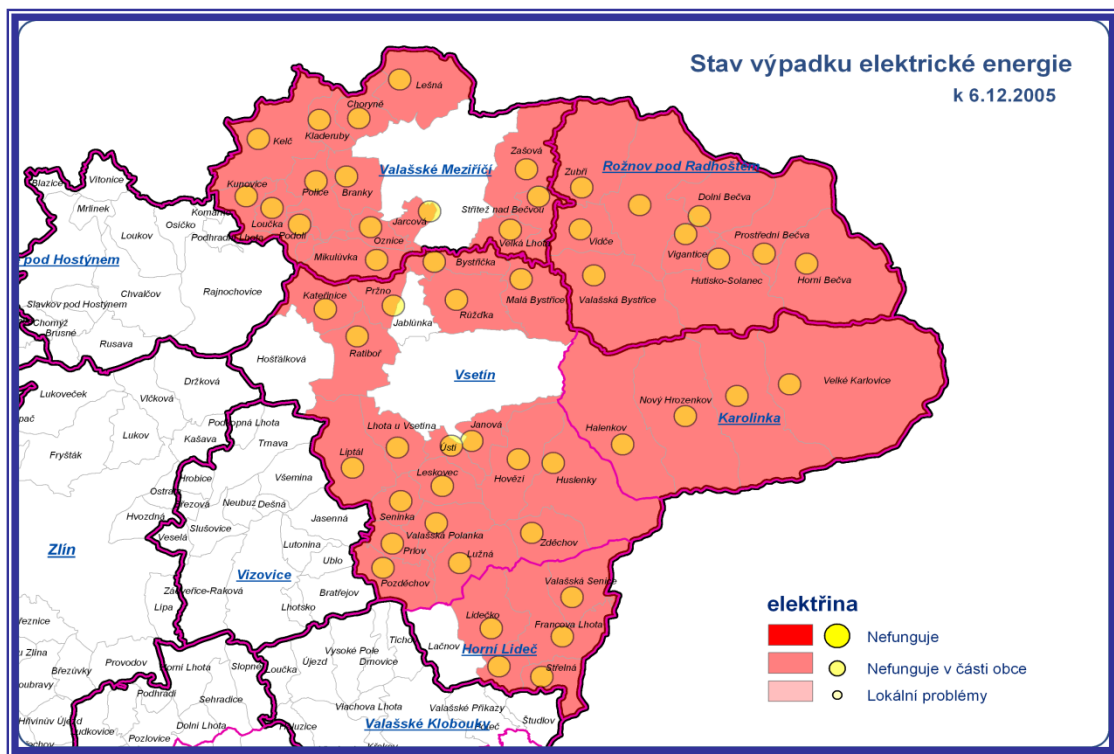

Obr. č. 8 Přehled provozovatelů nakládajících s NCHL podle zákona č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií [zdroj Intranet KŘ]

Přerušení dodávek elektrické energie.

Území kraje postihl výpadek elektrické energie několikrát. Jedná se o přerušení dodávek v trvání několika dnů. V prosinci r. 2005 nastala tato situace na území vsetínského okresu a trvala cca týden, přičemž v kombinaci se zimními teplotami se největším problémem stalo zajištění provozu domova důchodců v Karolince. Jedná se o poměrně pravděpodobnou hrozbu a s ohledem na roční období a následné komplikace při zajištění základních potřeb obyvatel může způsobit závažné problémy na celém postiženém území.

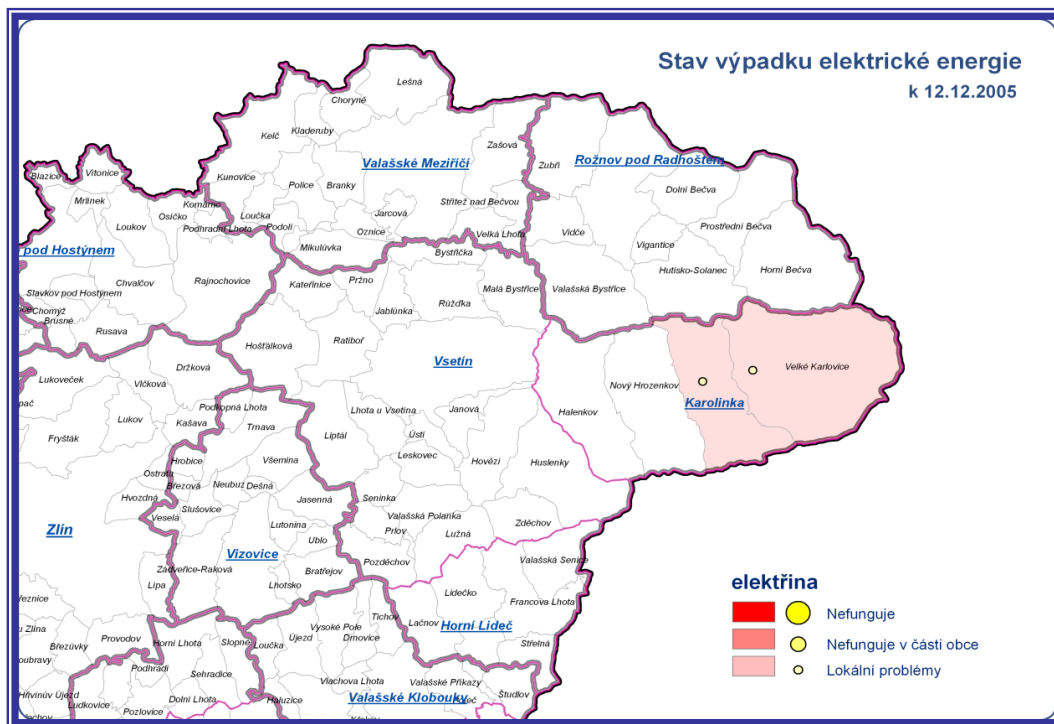
Mapky na Obr. č. 9 a č. 10 znázorňují zasažení okresu Vsetín v r. 2005 v průběhu poruchy přenosové soustavy vlivem klimatických podmínek.

Obr. č. 9 Výpadek el. energie okres Vsetín r. 2015

[zdroj prezentace K. Malinovský, Porada pracovníků KŘ, Pozlovice 2015][20]

Ještě po šesti dnech se lokálně vyskytovaly problémy se zásobováním el. energií v obcích správního obvodu ORP Vsetín, a to Karolinka a Velké Karlovice.

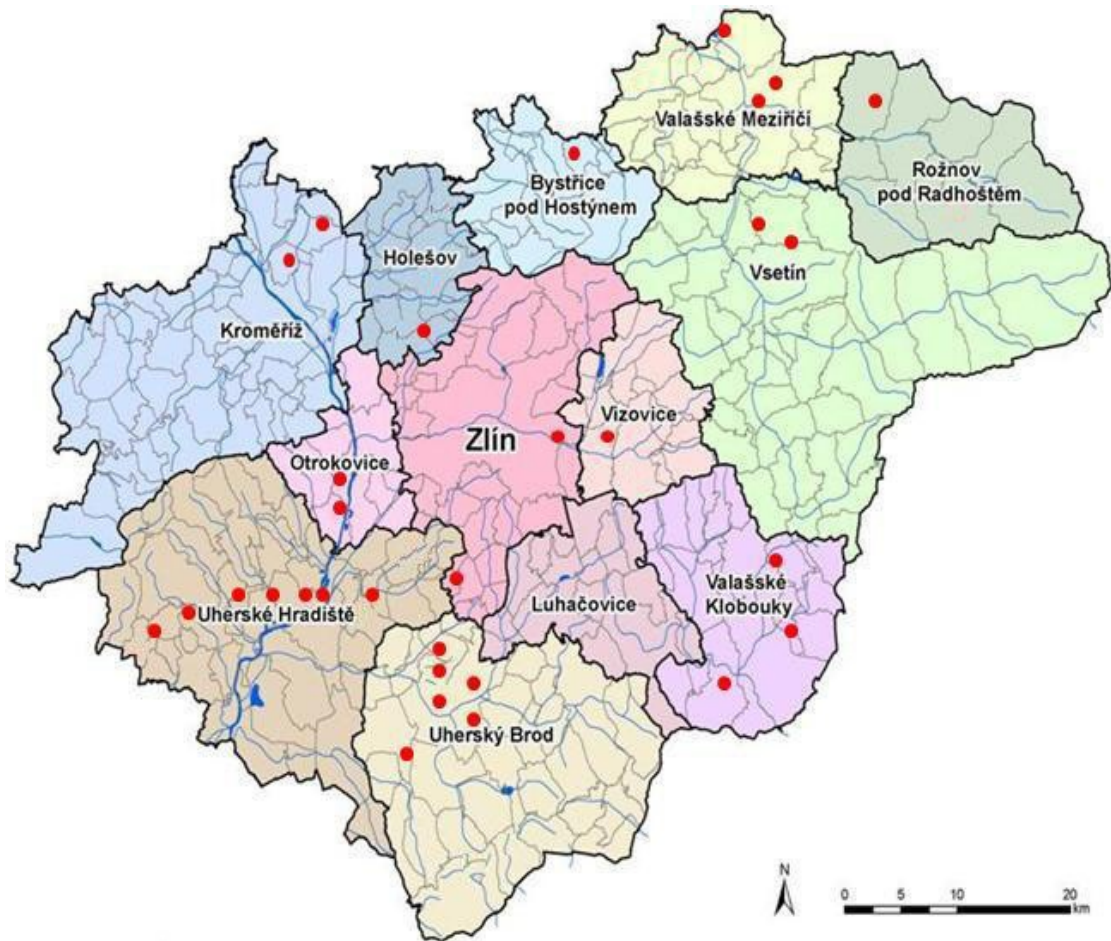

Obr. č. 10 Výpadek el. energie okres Vsetín r. 2015 po 6 dnech

[zdroj prezentace K. Malinovský, Porada pracovníků KŘ, Pozlovice 2015][20]

Epizootie.

Krizová situace z hlediska hromadné nákazy zvířat vzniká, když nelze mimořádná veterinární opatření v místě nákazy provést pomocí sil a prostředků veterinární ochrany, složek IZS a chovatelů. Možnost jejich předvídání vychází z monitoringu nálezové situace v České republice. Za dobu platnosti krizového zákona nebylo nutno na území státu vyhlásit z důvodu hromadné nákazy zvířat krizový stav. Jako riziko si tuto situaci vyhodnotily obce, na jejichž území se vyskytují velkochovy skotu a drůbeže. Co do počtu kusů drůbeže na prvním místě figuruje území ORP Uherské Hradiště – viz mapa na Obr. č. 11.

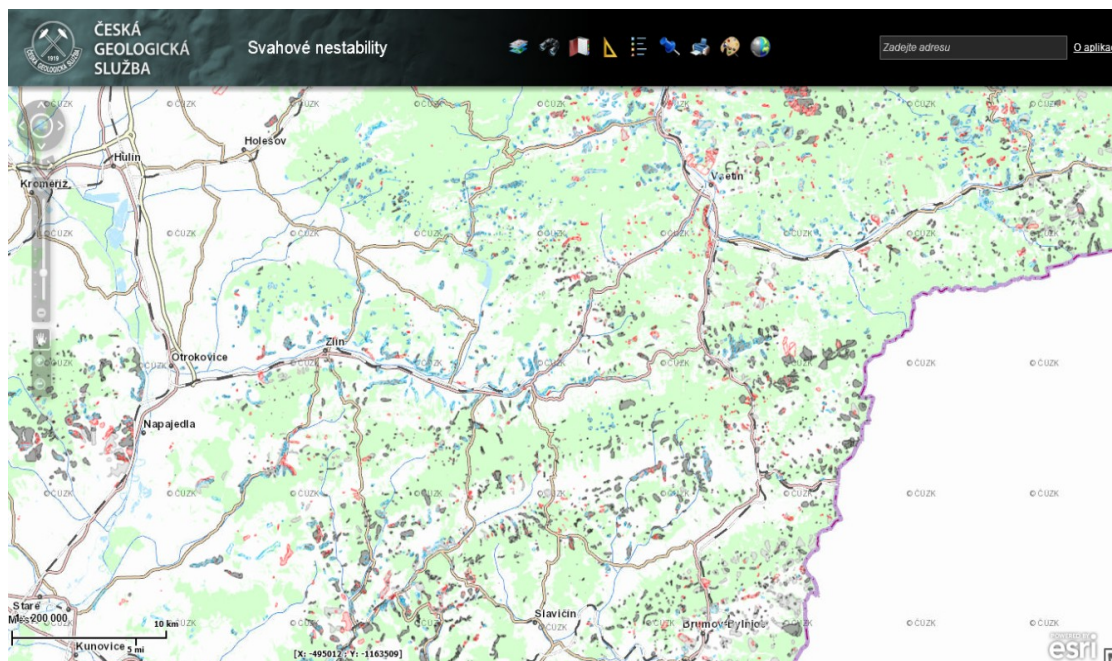

Obr. č. 11 Velkochovy drúbeže ve Zlínském kraji [zdroj Intranet KŘ]

Sesuvy

Sesuvem rozumíme náhlý pohyb hornin, při němž sesouvající se hmoty jsou odděleny od pevného podloží zřetelnou smykovou plochou. Sesuvem se však rozumí jak samotný proces, tak i výsledný tvar terénu, který vznikl v důsledku sesuvu.

Zlínský kraj patří z pohledu náchylnosti ke svahovým pohybům k velmi aktivním oblastem – viz mapa na Obr. č. 12. Jejich aktivita se projevila už při povodních v r. 1997, kdy se ukázala jejich destruktivní síla v oblasti Beskyd. Důsledkem tehdy bylo několik zničených domů, zavalení komunikací. Do nedávné doby sesuv nad údolím v Horním Lidči hrozil zničením přivaděče pitné vody pro obyvatele Hornolidečska a Valašských Klobouk. Sanace sesuvu byla odhadována na 20 mil. Kč. V r. 2014 byla provedena přeložka přivaděče a sesuv už by tak neměl být pro zásobování obyvatel hrozbou. V takovém rozsahu a typu ohrožení se jedná o ojedinělý úkaz, ovšem v podmínkách kraje není jeho opakování vyloučeno, byť s malou pravděpodobností.

Obr. č. 12 Mapa svahových nestabilit [zdroj Česká geologická služba, dostupné http://mapy.geology.cz/svahove_nestability]

5 KRIZOVÉ ŘÍZENÍ VE ZLÍNSKÉM KRAJI

Za krizovou připravenost kraje je odpovědný hejtman kraje [6].

Na zajištění krizové připravenosti se podílejí orgány krizového řízení kraje, ORP, obce a další právnické a fyzické osoby.

Krizové řízení probíhá na dvou úrovních [12][13]:

1. Přípravná fáze zahrnuje veškerou přípravu území na řešení krizových situací
2. Operační fáze představuje už samotné plnění úkolů při vzniklé krizové situaci.

Z provedené analýzy rizik na celém území České republiky bylo vytipováno celkem 24 situací, které mohou v našich podmínkách nastat. Na tyto situace existují vypracované plány typových činností a ty jsou dále rozpracovány pro konkrétní situace. Jednotlivé ORP ve Zlínském kraji vytypovaly ve svých krizových plánech situace, které na daném území představují pro obyvatele reální riziko. Nepočítá se tedy se všemi 24 situacemi, ale jen s těmi, které se už buď vyskytly, nebo pro jejich potenciální výskyt existují předpoklady.

5.1 PNH analýza – nejzávažnější ohrožení v kraji

Hodnocení rizik bude provedeno pomocí bodové polo-quantitativní metody PNH. Potřebná data pro provedení hodnocení jsou použita jednak z krizových plánů ORP, jednak z vlastních zkušeností při práci krizového pracovníka a nemalou měrou budou data vycházet i ze zkušeností dalších dotázaných kolegů, kteří pracují na pracovištích krizového řízení v rámci Zlínského kraje.

V následujících bodech určíme parametry pro následné vyhodnocení rizik.

Ohodnocení jednotlivých prvků při použití metody PNH

Pro použití jednoduché metody PNH je nutno nejdříve nadefinovat jednotlivé hodnoty potřebné pro následný výpočet podle vzorce míry rizika $R = P \times N \times H$.

Tabulka č. 7 určuje pravděpodobnost, s jakou k dané události dojde a slovně vyjadřuje jejich četnost za jednotku času.

Tab. 7 Stupeň pravděpodobnosti vzniku rizika „P“ – bodovací tabulka

SLOVNÍ OZNAČENÍ	POPIS	BODOVÉ HODNOCENÍ
Téměř nemožné (1 x za 200 let)	Vyskytne se ve výjimečných případech	1
Výjimečně možné (1 x za 100 let)	Může se vyskytnout, ale není to pravděpodobné	2
Běžně možné (1 x za 50 let)	Může se vyskytnout	3
Pravděpodobné (1 x za 10 let)	Pravděpodobně se vyskytne	4
Hraničící s jistotou (1 x za rok)	Vyskytne se skoro vždy	5

Bodové hodnocení následků v Tab. č. 8 popisuje, co by nastalo v případě dosažení dané veličiny.

Tab. 8 Stupeň nežádoucího dopadu rizika

SLOVNÍ OZNAČENÍ	NÁSLEDKY OHROŽENÍ „N“	BODOVÉ HODNOCENÍ
Téměř neznatelný	Bez újmy na zdraví, životech obyvatel, bezvýznamné materiální škody	1
Drobný	Ohrožení zdraví jednotlivců, poškození jednotlivých objektů, možné narušení infrastruktury města	2
Významný	Poškození zdraví jednotlivců, poškození skupiny objektů, poškození infrastruktury města	3
Velmi významný	Ohrožení zdraví skupiny obyvatel, zničení části města, únik NL do vodního toku, závažné poškození infrastruktury	4
Nepřijatelný	Poškození zdraví skupiny obyvatel, ohrožení života obyvatel města, závažné materiální škody	5

Poslední veličinou při metodě PNH je vyjádření názoru hodnotitele na možné nebezpečí (Tab. č. 9). Vychází z jeho zkušeností v dané oblasti a podle toho se také názory hodnotitelů mohou lišit. Je závislé na zkušenostech, znalostech, případně schopnosti realisticky rozpoznat nebezpečí, analyzovat jej a vyhodnotit jeho závažnost.

Tab. 9 Bodové posouzení hodnotitele

HODNOCENÍ „H“	BODOVÉ HODNOCENÍ
Zanedbatelný vliv na ohrožení	1
Malý vliv na ohrožení	2
Větší, zanedbatelný vliv na ohrožení	3
Významný vliv na ohrožení	4
Více významných nepříznivých vlivů a závažné následky	5

Výsledným hodnotám ze vzorce míry rizika $R = P \times N \times H$ přiřadíme stupeň závažnosti podle následující Tab. č. 10.

Tab. 10 Hodnocení míry rizika

MÍRA RIZIKA $R = P \times N \times H$		
R	RIZIKO	ZÁVAŽNOST RIZIKA
101 - 125	Nepřijatelné riziko	Velmi vysoké
51 - 100	Nežádoucí riziko	Vysoké
11 - 50	Významné riziko	Střední
4 - 10	Akceptovatelné riziko	Nízké
1 - 3	Nevýznamné riziko	Zanedbatelné

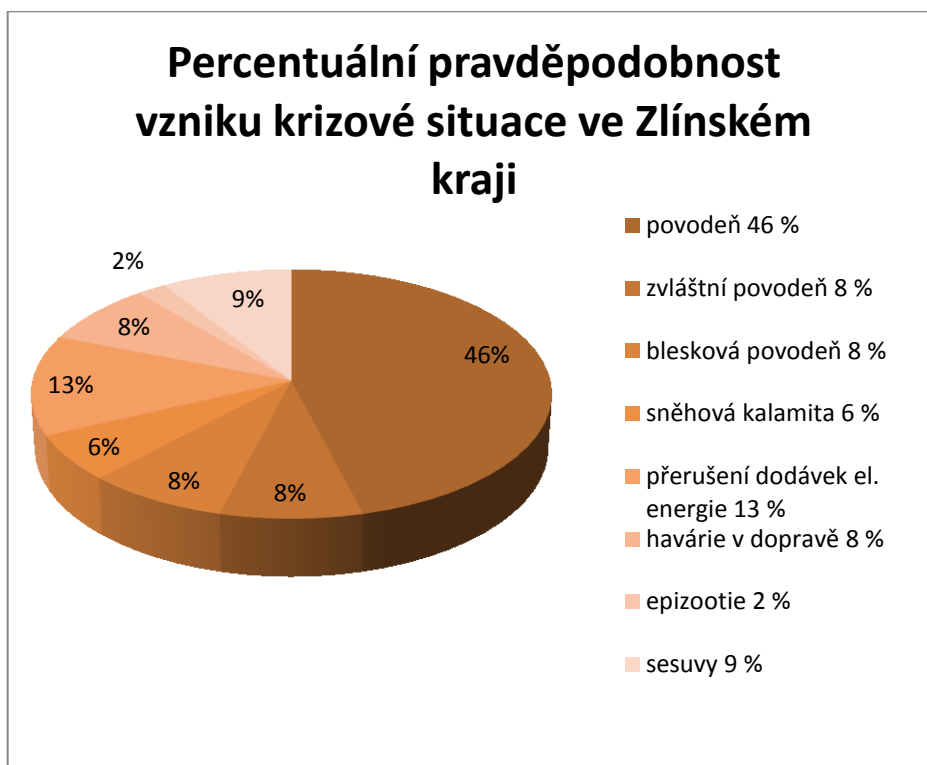
Bodové ohodnocení vyskytujících se ohrožení

V této části přiřadíme hrozbám, které se vyskytují v jednotlivých ORP, bodové hodnoty podle výše nadefinovaných ukazatelů.

Tab. 11 Bodové ohodnocení vyskytujících se ohrožení

Druh ohrožení	Pravděpodobnost výskytu „P“	Možné následky „N“	Názor hodnotitelů „H“	Součin
Povodeň	5	5	5	125
Zvláštní povodeň	2	5	2	20
Blesková povodeň	5	2	2	20
Sněhová kalamita	4	2	2	16
Přerušení dodávek EL	4	3	3	36
Havárie v dopravě	5	2	2	20
Epizootie	3	2	1	6
Sesuvy	4	3	2	24

Pro větší názornost je na Obr. č. 13 možné ohrožení převedeno do podoby výsečového grafu.

Obr. č. 13 Percentuální pravděpodobnost výskytu krizové situace ve Zlínském kraji [zdroj vlastní]

Výsledné součiny sestupně seřadíme a za pomoci výše uvedené tabulky (Tab. č. 10) můžeme slovně vyjádřit závažnost rizika.

Tab. 12 Seřazení rizik podle velikosti rizika

DRUH RIZIKA	$R=P \times N \times H$	RIZIKO
Povodeň	125	Nepřijatelné riziko
Přerušení dodávek EL	36	Nežádoucí riziko
Sesuvy	24	
Zvláštní povodeň	20	
Blesková povodeň	20	
Havárie v dopravě	20	
Sněhová kalamita	16	
Epizootie	6	Nízké

5.1.1 Vyhodnocení metody PNH

Výsledky jednoznačně určují jako největší riziko přirozenou povodeň. Tomu také odpovídá typ nejčastější krizové situace, která postihla Zlínský kraj za platnosti „krizových zákonů“, tedy od r. 2001 dosud. Pokud je území tak zavodněno jako Zlínský kraj, je pravděpodobnost vzniku povodní vysoká. Vysoké hodnotě při hodnocení, a tedy i kategorii **nepříjatelné riziko** odpovídá i soustavná snaha pracovníků krizového řízení být na tuto možnost dobře připraveni. Hrozba povodní se opakuje v posledních 15 – 20 letech poměrně pravidelně i v ostatních místech České republiky (celkem 33x vyhlášen krizový stav z důvodu povodní v ČR od r. 2001), a tomu koresponduje už poměrně dobře zvládnutý proces přípravy na tuto situaci a následné řešení minimalizace škod.

Poměrně vysokým číslem (36) se na druhém místě jako **významné riziko** umístilo přerušování dodávek elektrické energie. Je pravda, že v současnosti neumíme dlouhodobě bez dodávek elektřiny přežívat. Je na zvážení, jak dlouhá (nebo krátká) by musela být odstávka energie a konkrétně ve kterém ročním období, aby se míra rizika ještě zvýšila. Ovšem je jisté, že s výpadkem elektřiny by nastaly další obtížně řešitelné problémy. Jen dodávky pitné vody do větších aglomerací, zásobování potravinami, pohonnými hmotami nebo teplem by bez elektřiny bylo nemožné. Krátkodobým řešením jsou elektrocentrály, ale ty jednak nejsou v takovém množství k dispozici, jednak kapacitně nedokážou pokrýt potřeby například celé obce nebo dokonce města. Už jen čerpání pohonných hmot, které jsou potřebné pro provoz centrál, by bylo problematické, v případě některých čerpacích stanic přímo nemožné.

Třetím nejvyšším rizikem v kategorii **významné riziko** je blesková povodeň. Jedná se o označení náhlých, místně omezených událostí, kdy po poměrně krátkých, ale intenzivních srážkách dochází na omezeném území k záplavě území. Podmínkou není ani existence vodního toku na postiženém území. Jedná se o těžce nebo vůbec předvídatelné události, které svou ničivou silou dokážou překvapit během několika hodin a zničit majetek především v podobě zničených komunikací, zemědělských ploch a splavením zeminy do kanalizací. Jedná se o poměrně nový fenomén, který pravděpodobně souvisí se špatným hospodařením s půdou a naší neschopností udržet náhlé a vydatnější srážky v krajině. S ohledem na rychlost nástupu povodňové vlny nemáme moc možností se na tuto situaci důkladně připravit a v podstatě ani neumíme tok usměrnit.

Sesuvy jsou dalším rizikem, se kterým musí počítat velká část Zlínského kraje. Oblast Bílých Karpat, Javorníků i Beskyd patří do pásu, který se vyznačuje značnou svahovou nestabilitou. Nebezpečí sesuvů je velmi rozmanité. Mohou ničit obydlí, komunikace, inženýrské sítě, vodohospodářské stavby. Často jsou uvedeny do pohybu následkem dlouhodobých dešťů a přidávají se tak ke škodám, které prvotně způsobily povodně. Za příklad mějme velký sesuv v obci Horní Lideč, který ohrožoval přivaděč pitné vody pro oblast Horní Lidče a Valašských Klobouk (cca 25 000 obyvatel). Odstranění rizikové situace formou přeložky přivaděče si vyžádalo investice v řádu desítek milionů korun a podařilo se až v r. 2015.

Opatření pro snížení rizik

Rizika, která byla vyhodnocena jako závažná a nepřijatelná, jsou plně v silách přírody.

Člověk má v těchto případech jen malou šanci ovlivnit chod přírodních procesů. Mohlo by být předmětem diskuze, zda se o spouštěcí prvek přírodních událostí nezasloužil právě člověk svou činností, ale to nemění nic na tom, že není v silách současného lidstva ovlivnit přírodní děje tak, jak bychom si představovali.

Jsme schopni s určitou dávkou přesnosti předpovědět, že k dané přírodní události dojde, ovšem zda se tak stane, kdy a v jaké intenzitě, je minimálně v tomto století v moci přírodních sil. Můžeme se snažit být na ně co nejlépe připraveni a tím pádem zmírnit jejich negativní dopad na životy, zdraví a majetek obyvatel. To je i cílem všech pracovníků krizového řízení na všech stupních krizové hierarchie.

Z provedené analýzy vyplývá závěr, že nejpravděpodobnějšími situacemi, navíc s vážnými následky pro obyvatele obcí, jsou události spojené s nekontrolovatelným pohybem vody. Voda vystupuje jako hlavní destruktivní síla přímo ve třech popsáných událostech: přirozená povodeň, zvláštní povodeň, blesková povodeň. Jejich výskyt je navíc možný v kteroukoliv roční dobu a dokonce je možné připustit, že i v dalších případech (sesuvy, přerušení dodávek energie) může hrát nezanedbatelnou roli.

Jak už bylo několikrát vzpomenu, je velkým kladem, že oblast povodní je legislativně velmi dobře ošetřena a vodní zákon [22] a následně i krizový zákon [6] svými přesnými instrukcemi řeší povinnosti na jednotlivých stupních řízení.

Pro efektivní fungování povodňových komisí a v návaznosti i činnosti krizového štábu ORP se osvědčilo jmenovat na pozici tajemníka povodňové komise a krizového štábu stej-

ného člověka, případně i další členy obsadit do obou institucí. V případě nejčastějších událostí - tedy povodní často dochází k jejich přechodu do krizového stavu a v tu chvíli splývá povodňová komise s krizovým štábem. Je výhodné, pokud v těchto situacích nedochází k obměně osazenstva, ale zůstávají pracovat v krizovém štábu lidé, kteří jsou obeznámeni s dosavadním průběhem situace a navrženými opatřeními. Přes logickou posloupnost tohoto řešení je toto uplatňováno pouze u 4 ORP ve Zlínském kraji (k 11/2015). Je to jedna z možností, jak zkvalitnit předávání informací v době řešení krizových situací a tím urychlit odstraňování možných komplikací při práci na minimalizaci škod.

Další možností pro efektivní postup zejména likvidačních prací se naskýtá v zajištění náhradních zdrojů energie. Přerušeni dodávek je jednak v pořadí druhou nejvýznamnější hrozbou, jednak je i v době povodní pravděpodobnost poruch přenosové soustavy vysoká. Řešením mohou být elektrocentrály o přiměřeném výkonu. Je na zvážení soukromých osob, jak se k této variantě postaví.

V případě obcí a jimi provozovaných zařízení už však výsledky šetření jednoznačně naznačují, že investice do záložních zdrojů může být pro obec jedním z opatření pro zabezpečení chodu obce v období výpadku, byť v omezené míře a po omezenou dobu. Starostové obcí mají povinnost zajistit pro obyvatele své obce mimo jiné nouzové ubytování a základní prostředky pro přežití a bez el. energie je toto obtížně proveditelné. Jde i o zajištění samotného chodu úřadu, byť v omezeném režimu, neboť výpadek proudu může trvat i delší dobu a přesto by úřad obce měl své povinnosti vzhledem k občanům plnit.

Jako doklad o možném řešení uvádíme zajištění náhradního zdroje el. energie o výkonu 100 kW, který využívá Městský úřad Vsetín. Jde o agregát, který byl pořízen v rámci projektu „Informační výstražný a varovný systém“ (IVVS) a v současné době je schopen zajistit dodávku energie pro část budovy městského úřadu, včetně pracoviště krizového štábu, ze kterého je v době krizové situace řízen celý správní obvod a bez energie by byl totálně ochromen.

Jde jen o příklad, jak vylepšit fungování správních úřadů při regulaci prací spojených s krizovou situací. Jedná se o finančně nákladný prvek v řádu několika stovek tisíc korun, ale pro potřeby obcí a jejich obyvatel lze využít i menší kapacity a tedy i cenově dostupnější.

Vždy ale musí pořizovatel počítat s tím, že se jedná jen o náhradní zdroj s omezenou kapacitou a má sloužit k překlenutí krizových situací.

5.2 SWOT analýza - činnost krizového řízení v ORP

SWOT analýza určí úroveň vedení krizového řízení v rámci ORP. Pomocí SWOT analýzy definujeme silné a slabé stránky při řízení, hrozby a příležitosti, které je možné využít k efektivnějšímu vedení KŘ. Vycházíme přitom z osobních zkušeností na pracovišti KŘ ORP Vsetín a ze zkušenosti dalších pracovníků KŘ v rámci Zlínského kraje. Každoročně jsou pořádány porady pracovníků KŘ a výstupem z nich jsou i poznatky, které se vyskytují plošně a slouží ke zpracování následující SWOT analýzy.

Tab. 13 Ohodnocení SWOT analýzy – vedení krizového řízení v rámci ORP

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Vypracovaný krizový plán kraje a ORP • Kvalitní provedení Intranetu KŘ • Zkušenosti odpovědných pracovníků KŘ • IVVS • Dobrá spolupráce krizových pracovišť ORP s krajem • Spolehlivá spolupráce s HZS Zl. kraje 	<ul style="list-style-type: none"> • Malá povědomost obyvatel obcí o rizicích • Omezený počet pracovní síly při zajištění krizových opatření • Nezáměr odpovědných funkcionářů o krizové řízení • Problematická aktualizace KP u dokumentů .pdf
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Získání financí na vybavení jednotek SDH obcí s ohledem na rizika v obcích • Zefektivnění komunikace se zainteresovanými stranami • Aktualizace KP • Provádění nácviku s jednotkami SDH obcí • Přednášky pro obyvatele o sebeochraně při KS 	<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatek financí na provoz JSDH • Pasivita obyvatelů ve vztahu k vlastní ochraně • Snižování počtu pracovníků krizového řízení spojené s podceňováním jejich úloh • Selhání zastaralé techniky JPO • Nové, dosud nepoznané hrozby

Jednotlivé prvky z Ohodnocení SWOT analýzy – vedení krizového řízení v rámci ORP uspořádáme do tabulky, ve které provedeme posouzení jednotlivých stavů a přiřadíme důležitost každé položce v dané kategorii. Sloupec **Váha** ohodnotíme bodově, přičemž součet vah v dané kategorii musí být roven 1. Platí vztah – čím vyšší číslo, tím větší je důležitost položky.

Hodnocení obdobně s vyšším číslem (od 1 do 5) vyjadřuje kladné hodnocení, které dané položce přiřazujeme. U slabých stránek a hrozeb, jako negativních jevů, je hodnocení provedeno se záporným znaménkem (-5 znamená nejvyšší míru nespokojenosti).

Vynásobením **Váhy x Hodnocení** pro jednotlivé kategorie dostaneme výsledky, jejichž součet následně porovnáme.

Součet **silných a slabých stránek** dává přehled o interních vlivech, součet bodových hodnocení **příležitostí a hrozeb** o vlivech externích.

Tab. 14 Ohodnocení SWOT analýzy

SILNÉ STRÁNKY	Váha	Hodnocení	Výsledek
Vypracovaný KP	0,21	5	1,05
Kvalitní zpracování Intranetu KŘ	0,2	5	1
Zkušenosti pracovníků KŘ	0,25	5	1,25
IVVS	0,1	4	0,4
Spolupráce ORP s krajem	0,07	3	0,21
Spolupráce s HZS Zl. kraje	0,17	4	0,68
SOUČET	1		4,59
SLABÉ STRÁNKY	Váha	Hodnocení	Výsledek
Malá povědomost obyvatel obcí o rizicích	0,3	-3	-0,9
Omezený počet pracovní síly při odstraňování KS	0,25	-4	-1
Nezájem odpovědných funkcionářů o krizové řízení	0,4	-5	-2
Problematická aktualizace KP u dokumentů .pdf	0,05	-2	-0,1
SOUČET	1		-4
PŘÍLEŽITOSTI	Váha	Hodnocení	Výsledek
Získání financí na vybavení jednotek SDH obcí s ohledem na rizika v obcích	0,15	4	0,6
Zefektivnění komunikace se zainteresovanými stranami	0,25	5	1,25
Aktualizace KP	0,2	2	0,4
Provádění nácviku s jednotkami SDH obcí	0,2	3	0,6
Informace pro obyvatele o hrozbách, rizicích	0,2	3	0,6
SOUČET	1		3,45
HROZBY	Váha	Hodnocení	Výsledek
Nedostatek financí na provoz JSDH	0,2	-5	-1
Pasivita obyvatel	0,3	-5	-1,5
Selhání zastaralé techniky JPO	0,2	-2	-0,4
Nové, dosud nepoznané hrozby	0,3	-3	-0,9
SOUČET	1		-3,8
INTERNÍ			0,59
EXTERNÍ			-0,35
CELKEM			0,24

5.2.1 Silné stránky

Na prvním místě stojí znalosti pracovníků krizových pracovišť. Na jejich dobré znalosti legislativy v oboru krizového řízení a na praktickém využití předpisů závisí do značné míry úspěšné zvládnutí krizových situací. Následující přehled dokládá potřebnou a vyžadovanou kvalifikaci a následné prohlubování vzdělání, které musí každý pracovník krizového řízení absolvovat a tím potvrdit svou profesní úroveň.

Odborné vzdělávání pracovníků KŘ:

1. Zvláštní odborná způsobilost (ZOZ)

Zajišťuje IVS – Institut pro veřejnou správu Praha – státní příspěvková organizace zřízená Ministerstvem vnitra ČR.

Úlohou je

- a) Zajištění vzdělávání úředníků podle zákona č. 312/2002 Sb., v platném znění – metodicky řídí a koordinuje proces zvláštních odborných způsobilostí včetně ověření způsobilosti zkouškou
- b) Organizace školení vybraných agend pro zaměstnance správních úřadů

Složení zkoušky ZOZ je základním kritériem pro úspěšné plnění úkolů na úseku krizového řízení.

Zvláštní odborná způsobilost představuje souhrn znalostí a dovedností nezbytných pro výkon správních činností stanovených vyhláškou č. 512/2002 Sb., o zvláštní odborné způsobilosti úředníků územních samosprávných celků, ve znění pozdějších předpisů. Zvláštní odborná způsobilost má obecnou a zvláštní část.

Obsah zkoušky je rozdělen do dvou částí:

1. Obecná část – prověřuje znalosti fungování veřejné správy a aplikaci správního řádu
2. Zvláštní část – zajišťování činností pro výkon správních činností při zajištění ochrany obyvatel a krizovém řízení

2. Institut krizového managementu Vysoké školy ekonomické v Praze (IKM) = pedagogické a vědeckovýzkumné pracoviště, které řeší projekty a poskytuje celoživotní vzdělávání v oblasti krizového managementu a hospodářských opatření pro krizové stavy ve veřejné správě a hospodářské sféře.

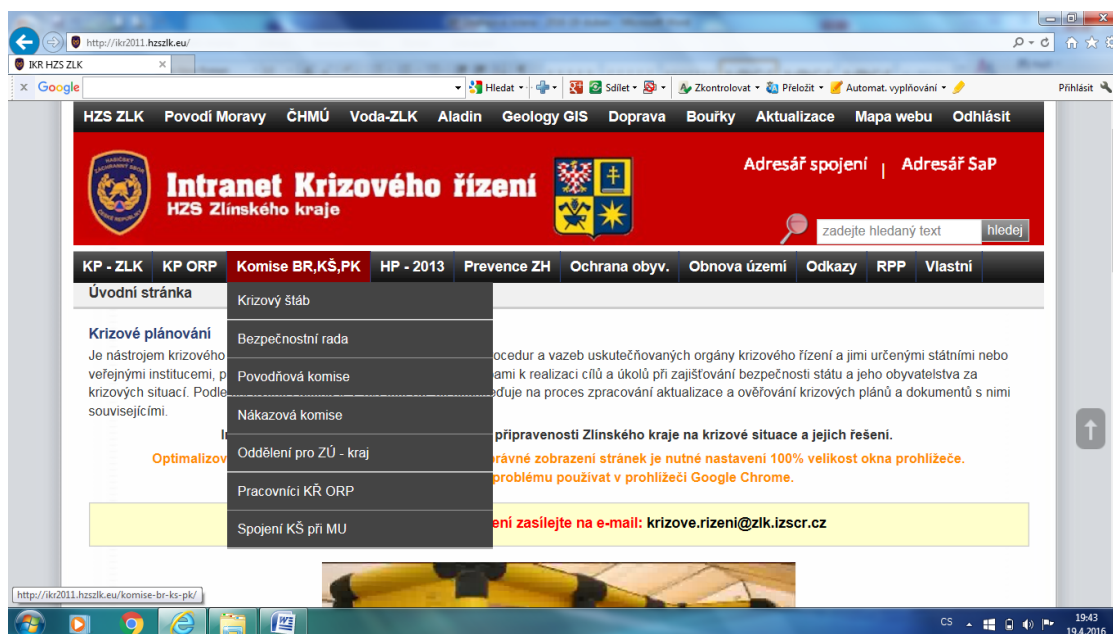
Jeho posláním je ve vztahu ke KŘ kromě jiného organizovat a zajišťovat v rámci celoživotního vzdělávání kurzy pro státní zaměstnance (pracovníky pracovišť krizového řízení ve správních úřadech) a úředníky a vedoucí úředníky územních samosprávných celků (krajských úřadů a ostatních orgánů s krajskou územní působností, obecních úřadů obcí s rozšířenou působností, podílející se na přípravě a realizaci HOPKS.

Každoročně zajišťuje průběžné aktualizací a specializační vzdělávání ve třech úrovních, přičemž se na přípravě kurzů podílejí externí spolupracovníci z řad pedagogického sboru VŠE, dále významní odborníci z dalších vysokoškolských pracovišť a ústředních správních úřadů (Úřadu vlády, ministerstva obrany, vnitra, financí, dopravy, průmyslu a obchodu,

zemědělství, zdravotnictví, Správy státních hmotných rezerv SSHR, Ústavu mezinárodních vztahů MZV).

3. Pracovní porady pracovníků krizového řízení obcí s rozšířenou působností – zajišťuje Krajský úřad Zlínského kraje, odbor Kanceláře hejtmána, oddělení pro zvláštní úkoly. Dvakrát do roka je probíhá pracovní setkání krizových pracovníků jednotlivých ORP Zlínského kraje. Projednávají se aktuální témata jednak z pohledu metodického vedení kraje, jednak z pohledu vlastních zkušeností jednotlivých územních pracovišť. V rámci kraje se na těchto setkáních koordinuje jednotný postup při tvorbě krizové dokumentace, postupů a spolupráce se zainteresovanými složkami (HZS, PČR, ZZS, SSHR). V Příloze II je uveden „Program krajské porady pracovníků krizového řízení“. Názorně dokládá odbornost a aktuálnost přednášených témat.

Vysoce jsou v kategorii **silné stránky** hodnoceny kvalitně zpracované krizové plány. Krizový plán je jedním ze základních dokumentů, které jsou zpracovány na základně zákona o krizovém řízení. Zpracovatelem je HZS kraje, ale nemalou měrou při jeho zpracování byla použita data a informace od jednotlivých ORP. S krizovým plánem souvisí další významná položka, a to Intranet KŘ. Jedná se o dílo, jehož tvůrcem a provozovatelem je HZS Zl. kraje. Jde o velmi kvalitně zpracovaný přehled nejen krizových plánů kraje a jednotlivých ORP, ale také aktuální kontakty pro případ řešení krizových situací a to od ústředních správních úřadů, přes krajské úřady až po subjekty zajišťující síly a prostředky při záchranných a likvidačních pracích. Přístup k informacím Intranetu krizového řízení mají pouze pracovníci, případně volení funkcionáři, kteří při své práci řeší přípravu území na krizové situace a mohou tak čerpat velice dobré a aktuální informace z uložené databáze. Na Obr č. 14 je pro názornost uvedena titulní strana tohoto nástroje krizových pracovišť.

Obr. č. 14 Intranet krizového řízení – titulní list [zdroj HZS Zlínského kraje, interní materiál]

5.2.2 Slabé stránky

Při vypracování SWOT analýzy bylo vytipováno několik oblastí, které jsou chápána jako slabý článek při vlastním krizovém řízení. Protože se opakují a stávají se chronickým problémem, je třeba je detailněji popsat a objasnit jejich negativní vliv na systém krizového řízení.

Vzdělávání starostů v oblasti krizového řízení

Na rozdíl od vysoce hodnocené odborné kvalifikace pracovníků krizového řízení se mezi významné **slabé stránky** řadí **nezájem části odpovědných funkcionářů o oblast krizového řízení**. Zákon stanoví odpovědnost starostům obcí, ORP, hejtmanům (případně jejich zástupcům) za přípravu na krizové stavy, za bezpečí občanů svých správních obvodů při řešení krizových stavů. Je negativním poznáním, že lidé, jimž je dána tak vysoká odpovědnost, jsou omezeni svým funkčním obdobím, často čtyřletým. Za tu dobu se musí zorientovat ve svých povinnostech i v jiných oblastech, než je samotné krizové řízení. Tomu často odpovídá jejich malá povědomost o tom, co se od nich očekává při mimořádných nebo dokonce krizových stavech.

Funkce starosty znamená v každém případě mnoho povinností, které jsou obecně známé a předpokládá se, že volený funkcionář je s nimi obeznámen a je si vědom své odpovědnosti. Nezanedbatelnou povinností mu ukládá krizový zákon. V době vyhlášení krizových

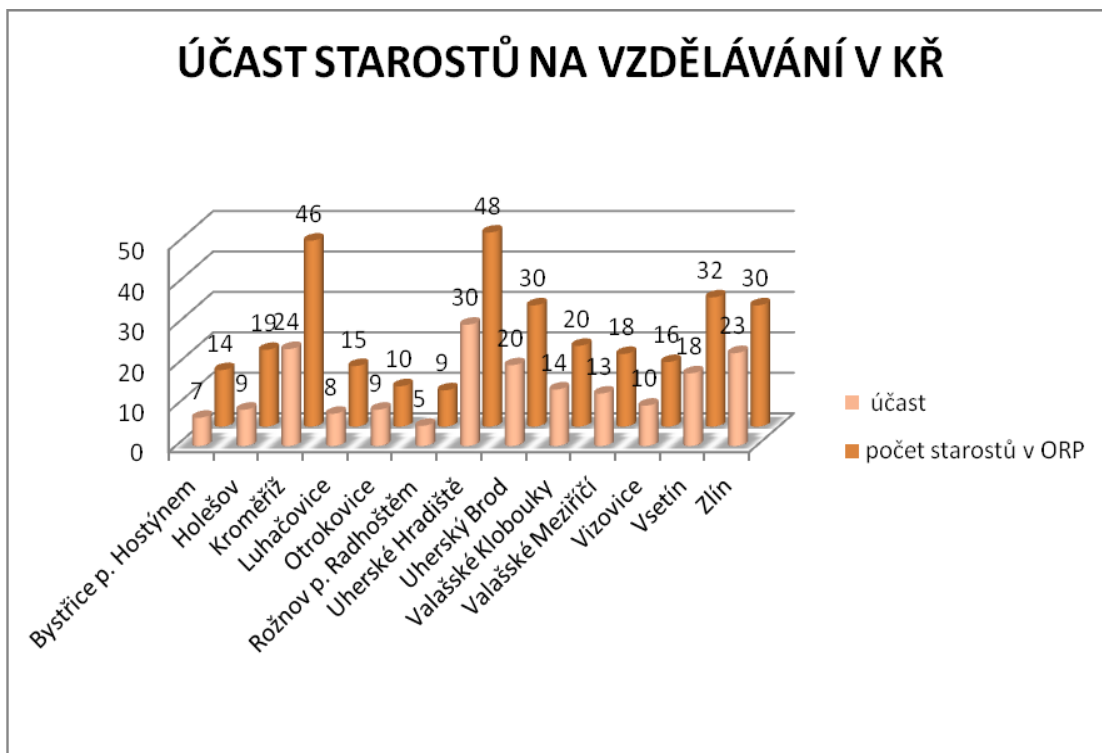
stavů je právě na starosty uvaleno několik povinností ve vztahu k obyvatelům obcí. Přesný výčet pro starosty ORP definuje krizový zákon. Jedná se vždy o provedení důležitých kroků, které samozřejmě fyzicky neplní přestavitel obce, ale je za jejich realizaci odpovědný. Vzhledem k tomu, že funkční období se počítá na čtyři roky, je i předpoklad, že každé čtyři roky se alespoň část nově zvolených starostů dozví o svých úkolech v oblasti krizového řízení poprvé.

K seznámení starostů všech obcí s jejich povinnostmi na úseku ochrany obyvatelstva pořádá HZS Zlínského kraje vzdělávací školení. Zpravidla jsou organizována právě s ohledem na funkční období, tedy minimálně každé čtyři roky. Jde o jednodenní školení, na kterém jsou formou přednášek odborníků z HZS ZK a pracovníků Krajského úřadu Zlín – oddělení pro zvláštní úkoly prezentovány povinnosti starostů a definována jejich odpovídající reakce v případě vzniklé krizové situace.

Poslední komunální volby proběhly na podzim 2014 a školení starostů se uskutečnilo v dubnu následujícího roku. Tabulka č. 15 *Přehled starostů na školení* poskytuje informace o počtu starostů, kteří se školení zúčastnili, o počtu starostů nově zvolených a jejich účasti na vzdělávání v oblasti krizového řízení.

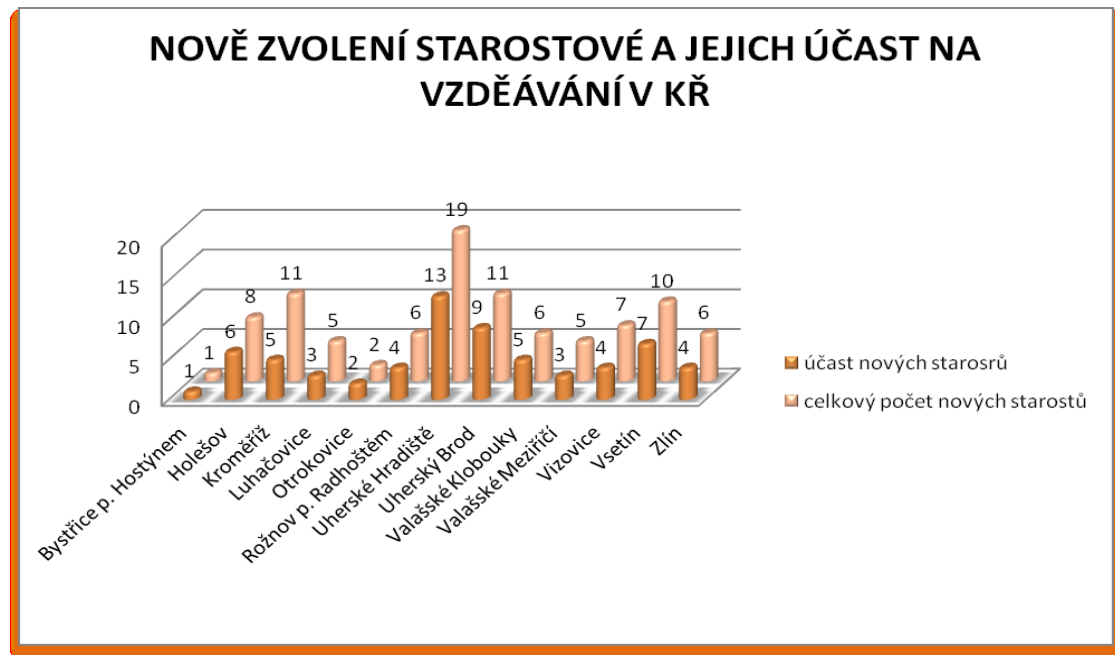
Tab. 15 Přehled účasti starostů na školení [tabulku sestavila autorka podle interních zdrojů HZS ZK]

Správní obvod ORP	Počet obcí ve správní obvodu	Počet zúčastněných starostů	Zastoupení přítomných starostů v procentech	Počet nových starostů v ORP	Počet přítomných nových starostů obcí
Bystřice p. Hostýnem	14	7	50 %	1	1
Holešov	19	9	47 %	8	6
Kroměříž	46	24	52 %	11	5
Luhačovice	15	8	53 %	5	3
Otrokovice	10	9	90 %	2	2
Rožnov p. Radhoštěm	9	5	56 %	6	4
Uherské Hradiště	48	30	63 %	19	13
Uherský Brod	30	20	67 %	11	9
Valašské Klobouky	20	14	70 %	6	5
Valašské Meziříčí	18	13	72 %	5	3
Vizovice	16	10	63 %	7	4
Vsetín	32	18	56 %	10	7
Zlín	30	23	77 %	6	4
CELKEM	307	190	63 %	97	66

Obr. č. 15 Graf – srovnání celkového počtu starostů ORP a jejich účast na vzdělávání v KŘ [graf sestavila autorka podle interních materiálů HZS ZK]

Z uvedených dat vyplývá, že školení o povinnostech starostů při zajištění krizové připravenosti a při vlastním řízení krizové situace se zúčastnilo 63 % starostů. I tyto výsledky potvrzují zkušenosti z praxe, že zájem o tuto problematiku je z pozice funkcionářů malý, když zvažíme jejich odpovědnost. I když je pravdou, že jsou především ve svých prvních měsících funkčního období zahlceni novými informacemi a nemusí být schopni se hned správně orientovat v krizové problematice.

Obr. č. 16 Graf – poměr nově zvolených starostů a jejich účast na vzdělávání [graf sestavila autorka podle interních materiálů HZS]

Slova nynějšího hejtmana Zlínského kraje **MVDr. Stanislav Mišáka**, který byl už ve své funkci hejtmana několikrát postaven před nutnost vyhlásit krizový stav a nést odpovědnost za svá rozhodnutí, jsou konstatováním, plynoucím ze zkušeností:

„Otázkou není, jestli mimořádná událost nastane.

Otázka je pouze to, jaká to bude mimořádná událost a kdy a kde vznikne.“

Omezený počet pracovních sil při odstraňování krizových stavů je další vytipovanou slabou stránkou. V tomto případě jde o malý počet lidí, kteří jsou v případě nutnosti nasazeni v terénu na fyzickou práci při záchranných a likvidačních pracích. V dnešní době chybí složky, se kterými by bylo možno počítat – dobrovolnická činnost především ve městech nemůže poskytnout dostatečný počet fyzicky schopných a ochotných lidí. Jedinou složkou tak zůstávají jednotky sboru dobrovolných hasičů obcí a sbory dobrovolných hasičů. Jde o lidi, kteří na dobrovolné bázi s tímto svým předurčením počítají a navíc jsou i po fyzické stránce (minimálně členové JSDH) schopni fyzické práce a mají znalosti s obsluhou často používaných zařízení a strojů při likvidacích krizových stavů (elektrocentrály, čerpadla, pily, apod.). Povinnost zřídit jednotku SDH má každá obec, ale to znamená mít k dispozici

9-15 fyzicky a zdravotně schopných mužů a žen. Pro případ rozsáhlejší události je toto počet zoufale nízký.

Skutečnost, která byla vyhodnocena jako závažný nedostatek, je **malá povědomost obyvatel o rizicích** ve své obci, městě nebo kraji a znalost, jak se v případě krizových situací chovat. V povědomí obyvatel přetrvává přesvědčení, že se právě jim nemůže nic stát, bezpečnostní situace je natolik dobrá, že není třeba se blíže zajímat o svou sebeochranu a kdyby přece jen k jakékoliv události došlo, jsou zde státem financované složky IZS, které se spolehlivě postarají o jejich životy a zdraví. Je až tragické, jak jsou v tomto svém přesvědčení pevní a nepřipouští ani možnost vzniku stavu, který by je přímo ohrožoval. A to i přes osobní zkušenosti těch, kteří zažili povodeň ve svém nejbližším okolí nebo jí byli přímo postiženi.

Mezi povinnosti starosty obce patří i informovat své občany o aktuálním nebezpečí, které jim hrozí v rámci jejich obce. Možnosti, které může využít, jsou tyto: tištěné materiály, přednášky, exkurze v potenciálně rizikových místech (výrobní podniky, vodní díla, farmy zvířat, apod.), informace zveřejněné na internetu.

Jedna z dalších možných forem, jak informovat občany o náplni KŘ a osvětlit jim dané téma. V dnešní době málo oblíbený způsob – nutí lidi k více aktivitám: 1. sledovat program pořádaných akcí, 2. Musí dojít do místa konání, 3. Musí se přizpůsobit časovému rozvrhu akce.

Pro dokladování tvrzení o malé povědomosti obyvatel o rizicích vůbec zájmu o danou problematiku může sloužit následující popis:

Město Vsetín uspořádalo na žádost místního spolku „Za Vsetín krásnější“ cyklus přednášek na téma „Ochrana obyvatel – rizika ohrožení“ a „Jak se zachovat v krizové situaci“, „Složky IZS“, „Zajištění podmínek pro případ krizových situací“. Gestorem přednášek je oddělení krizového řízení, městská policie, HZS ZK. Účast z řad veřejnosti byla mizivá – první bloku přednášek se zúčastnilo cca 30 osob, druhého do 15 osob, a to v drtivé většině ve věkové kategorii 60+.

Obr. č. 17 Přednáška Ochrana obyvatel, Vsetín 2016 [zdroj web města Vsetína]

5.2.3 Příležitosti

Předchozí výčet slabých stránek nahrává možnému využití příležitostí, které by mohly při vhodné realizaci přesunout slabé stránky do kategorie stránek silných. Jde především o zefektivnění komunikace se zainteresovanými stranami a s tím i související možnost posílit informovanost obyvatel o rizicích, které jim hrozí, a sebeochraně v případě krizových situací.

Možnosti, jak této příležitosti využít, je splnit povinnost obce informovat své občany, právnické a podnikající fyzické osoby o rizicích, možném nebezpečí, způsobech a možnostech varování a druzích nouzového ubytování [13] a využít v dnešní době nejužívanější nástroj – internet. Protože forma přednášek, letáků, zpráv v místním tisku se neseťkává s větším ohlasem, je zvolení informací na webových stránkách dostupným řešením. Už nyní některé obce touto formou řeší svou povinnost, ovšem úroveň je rozličná. Z prostého prověření webových stránek obcí s rozšířenou působností ve Zlínském kraji vychází zjištění, že zdaleka ne všechna města mají potřebné informace k rizikům a krizovému řízení umístěna na svých oficiálních stránkách tak přehledně, že návštěvník, který potřebné informace hledá, je schopen je při své první návštěvě webu dohledat a využít v potřebném

rozsahu. V tabulce jsou uvedena jen data, která by pro obyvatele měla významnou přídavnou hodnotu v okamžiku nouze.

Tab. 16 Přehled informací o krizovém řízení na webových stránkách ORP

[sestavila autorka dle informací z oficiálních webových stránek měst ORP]

Správní obvod ORP	Umístění stránek KŘ v hlavním menu	Analýza rizik pro správní obvod	Číslo tísňového volání	Odkazy na pracovníky krizového řízení	Návody pro krizové situace (evakuační zavazadlo, zvuk sirény,...)
Bystřice p. Hostýnem	-	-	-	ANO	ANO
Holešov	-	-	-	ANO	ANO
Kroměříž	-	-	-	ANO	-
Luhačovice	-	-	-	ANO	-
Otrokovice	-	-	ANO	ANO	ANO
Rožnov p. Radhoštěm	ANO	-	ANO	ANO	ANO
Uherské Hradiště	ANO	-	ANO	ANO	ANO
Uherský Brod	ANO	-	-	ANO	ANO
Valašské Klobouky	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Valašské Meziříčí	ANO	-	ANO	ANO	ANO
Vizovice	ANO	-	ANO	ANO	ANO
Vsetín	ANO	ANO	-	ANO	ANO
Zlín	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO

Na základě provedeného šetření lze konstatovat, že k dnešnímu dni má každá obec na svých stránkách informace pro občany, týkající se krizových situací – minimálně v rozsahu odkazů na zajímavé informace. Forma odkazů se nejeví jako špatný počín – není nutné vytvářet nové dokumenty, když je už jsou jiným odborníkem dobře a přehledně zpracovány a jsou aktualizovány. Doporučením spíše je kontrolovat, zda odkazy jsou funkční a odpovídají platné legislativě. Poznámka o aktualizaci stránky z roku 2006 může být znakem, že uvedené informace nemusí odpovídat dnešnímu stavu. Strohé konstatování existence informací na webových stránkách ale ještě nemusí být vypovídajícím kritériem pro kvalitní fungování pracoviště krizového řízení. Vzhledem k tomu, že pracovník krizového řízení není správcem webových stránek, nemůže vždy plně ovlivnit jejich podobu. Například lze dosvědčit, jak obtížné je například prosazení umístění odkazu v hlavním menu. Dnešní povědomí o krizovém řízení nejen u obyvatel, ale i u samotných pracovníků úřadů, je mizivé. Je tak pro ně například důležitější umístit na hlavní stránce města odkaz na fair-trade

obchod a hlídání dětí (Vsetín, Otrokovice), než na informace o možných rizicích a jak jim čelit. Pokud bude ale snaha o lepší povědomí laické veřejnosti o krizovém řízení a o jeho poslání směrem k jejich životním zájmům pokračovat, lze očekávat kladnou odezvu z řad širší veřejnosti i zodpovědných funkcionářů.

Příležitostí, kterou lze doporučit k využití ve prospěch celého KŘ je možnost získávání financí na zabezpečení vybavení jednotek SDH obcí. Jak už bylo vyhodnoceno, je tato složka téměř jedinou, jejíž členové jsou pro případ krizových situací schopni provádět mimo IZS záchranné a následně i likvidační práce. S tím souvisí i jejich kvalitní vybavení technikou, bez které se jen těžko v případě KS obejdou. Je v zájmu jejich zřizovatele, tedy obce, zabezpečit plnou připravenost jednotky. K tomuto lze využít jednak rozpočtu obcí, jednak zajistit finance prostřednictvím příslušných dotací. V nějaké formě byly dotace na vybavení jednotek SDH poskytovány vždy; letos byly vypsány nové druhy dotací, a to nejen na techniku, kterých lze využít na obnovu zásahových vozidel a cisteren, ale nově dokonce na stavby a rekonstrukce budov požárních zbrojnic. Po delší době je to opět systematická akce na vylepšení podmínek pro činnost těchto dobrovolníků. Protože se jedná o rozličné druhy dotací a liší se podmínky pro jejich poskytnutí, lze obcím jen doporučit důsledné sledování vypsání titulů a pečlivé zpracování potřebných podkladů pro možné udělení finančních prostředků. Letos nově vypsání dotace s názvem „Dotace pro jednotky obcí SDH“ už jsou vyhodnoceny a pro Zlínský kraj to znamená přidělení dotace na nová dopravní vozidla ve výši 450 tis. Kč pro celkem 30 obcí PŘÍLOHA P III Vyhodnocení přidělených dotací v rámci projektu „Dotace pro jednotky SDH obcí“ – Zlínský kraj pro r. 2016 [zdroj <http://www.hzscr.cz/clanek/byly-vyhodnoceny-zadosti-o-dotace-pro-dobrovolne-hasice.aspx>]

5.2.4 Hrozby

Hrozby, které vystupují v SWOT analýze, jsou jen důsledkem nevyužití příležitostí a podcenění uvedených slabých stránek. Pokud budou zúročeny popsání závěry a alespoň postupně uvedeny do praxe navržená řešení, závažnost hrozeb se jen zmírní.

Samozřejmě s jedinou výjimkou – dosud nepoznané hrozby, které se mohou kdykoliv objevit a bude záležet na jejich charakteru, zda si s nimi budeme umět poradit.

5.2.5 Vyhodnocení SWOT analýzy

Z výsledku analýzy lze dovést, že oblast krizového řízení je sice charakterizována převahou silných stránek, ale nejedná se o závratný poměr a mělo by být v zájmu nejen pracovníků krizového řízení, ale i zainteresovaných představitelů obcí, aby představená oblast péče o životy obyvatel byla vnímána jako důležitá součást dnešního života.

Z provedené analýzy vyplývá, že i přes kladné výsledky stále zůstává otevřený prostor pro zlepšování při plnění úkolů krizového řízení. Není to v tomto případě ani tak množství finančních prostředků, na které se často odkazuje selhání systému. Důležitější stránkou se jeví lepší informovanost zainteresovaných stran a toto poznání následně může směřovat ke kvalitnější práci v oblasti přípravy i následného řešení stavů, které mohou znamenat pro obyvatele ohrožení.

ZÁVĚR

Práce se pokusila blíže objasnit problematiku krizového řízení v České republice. Krizové řízení je pro laickou veřejnost pojem poměrně mlhavý, často zaměňovaný s časově ohraničeným stavem, na který se reaguje a který je řešen v akutní fázi. Účelem této práce bylo zabývat se úlohou krizového řízení ve smyslu reakce orgánů státní správy a samosprávy v případě ohrožení a narušení bezpečnosti daného územního celku. Krizové řízení je prvkem přenesené působnosti, kdy stát přenáší svou povinnost – v tomto případě chránit své občany při vyhlášených krizových stavech (právní kategorie).

I když by mělo být v zájmu veřejnosti zajímat se o problematiku minimálně své osobní bezpečnosti, často se při komunikaci na toto téma objeví zásadní neznalost dotazovaných osob. Pod pojmem „krizové řízení“ často nejsou schopni popsat, co tento výraz znamená, co si pod ním představují. Tento slabý bod v povědomí obyvatel se pokusila tato práce alespoň částečně objasnit. Zpracování díla vychází z přesvědčení, že jen informovaný člověk má šanci se orientovat v životě, v krizových situacích to pak platí dvojnásob.

Nějakým způsobem se s pojmem krizového řízení pravděpodobně setkala valná většina našich spoluobčanů, aniž si to uvědomují. Minimálně jsou to pravidelně prováděné „zkoušky sirén“, jako jedno z opatření, kterým je zajištěna povinnost informovat obyvatele o hrozícím nebezpečí. V uplynulých letech se tohoto varování využilo několikrát a to ve všech částech země, díky nejčastější příčině krizových stavů – hrozbě a vzniku povodní.

V práci zpracované údaje se týkají dvou zásadních oblastí. Jde v první části o určení nejzávažnějších hrozeb a z nich pramenících rizik. Pro rozsah této práce bylo zvoleno posouzení možnosti vzniku ve Zlínském kraji. Jde sice jen o jeden z krajů republiky, vzhledem k rozloze celého státu ale můžeme odhadnout, že v ostatních krajích by výsledky byly obdobné.

Nejčastěji uváděným rizikem, na které se také připravují všechny orgány krizového řízení, a to na všech stupních řízení, jsou jevy, spojené se škodlivým působením masy vody. Mohou to být klasické povodně nebo v posledních letech opakující se povodně nazývané bleskové nebo přívalové. Vzácnou, ale velikostí významnou, je zvláštní povodeň.

Velkým problémem by v každém případě bylo dlouhodobé přerušení dodávky el. energie. Naše civilizace je na jejím využívání totálně závislá a delší výpadek by představoval ochromení fungování celých měst a obcí. I když jsou popisované situace řešeny samostat-

ně, je pravděpodobné, že může dojít k jejich kumulaci a tedy i provádění záchranných prací by bylo náročnější, a to jak na strategické, tak taktické úrovni.

Na toto reaguje druhá část a to SWOT analýza, která porovnává silné a slabé stránky při řešení vzniklých krizí. Posouzení přitom vychází jednak z osobních zkušeností, jednak z poznatků pracovníků krizového řízení, kteří se s danými událostmi setkali v praxi. Nejde tedy jen o pouhý výčet náhodných skutečností, ale o informace přímo z reálu.

Velký důraz je kladen na odborné vzdělání – jednak na úrovni pracovníků krizového řízení i pověřených, a podle zákona i odpovědných, funkcionářů. Na doložených skutečnostech je možno konstatovat, že ačkoliv požadovaná odbornost pracovníků KŘ je na vysoké úrovni a tlak na její zvyšování je enormní, podstatně jiné požadavky jsou na starosty obcí, kterým je zákonem svěřena odpovědnost za přípravu svých územních celků na krizové situace. Jejich vzdělávání často končí prvním seznámením s povinnostmi, které zajišťuje HZS a jehož absolvování je sice doporučeno, ale není povinné. Pokud není ze strany starostů zájem získávat další informace i v průběhu funkčního období, může být tato prvotní informace i tou poslední. V tomto bodě ukázala práce velkou slabinu a tento problém kopíruje i následný (ne)zájem veřejnosti o informace z oblasti rizik a ohrožení. Na druhou stranu to může být velkou výzvou (příležitostí) pro zlepšení, alespoň na úrovni zvyšování informovanosti občanů.

Jestliže není v silách pracovníků KŘ ovlivnit účast starostů na vzdělávacích akcích, jeví se jako reálná možnost vytrvale zajistit přísun zajímavých informací pro obyvatele alespoň prostřednictvím webových stránek obcí. Jde ovšem o časově dlouhodobý program, vyžadující nadšení pověřených osob, a jeho výsledky se pravděpodobně dostaví až v delším časovém horizontu.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] ČESKO. *Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2020 s výhledem do roku 2030*. In: . Praha: Ministerstvo vnitra-generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky, 2013, ročník 2013, 12/2013.
- [2] ČESKO. *Bezpečnostní strategie České republiky 2015*. In: Praha: Ministerstvo zahraničních věcí České republiky, 2015. ISBN 978-80-7441-005-05.
- [3] ZEMAN, RNDr., Petr. *Perspektivy vývoje bezpečnostní situace, vojenství a obranných systémů do roku 2015 s výhledem do roku 2025*. Česká bezpečnostní terminologie. Výklad základních pojmů. Brno: Ústav strategických studií vojenské akademie věd v Brně, listopad 2002. Dostupný také z: <http://www.google.cz/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=0ahUKewju77CyabKAhUBMxQKHYGxCQsQFggcMAA&url=http%3A%2F%2Fwww.defenceandstrategy.eu%2Ffilemanager%2Ffiles%2Ffile.php%3Ffile%3D16048&u sg=AFQjCNFF2kP8r0ovIn496M01Rib3Rlz6MQ>.
- [4] ČESKO. Zákon č. 1 ze dne 16. prosince 1992 Ústava České republiky. In: *Sbírka zákonů Česká republika*. 1993, částka 1, s. 3-23. Dostupný také z: : <http://www.wolterskluwer.cz/aspi-licence/JN12cc>.
- [5] *Terminologický slovník pojmů z oblasti krizového řízení a plánování obrany státu*. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2003.
- [6] ČESKO. Zákon č. 240 ze dne 28. června 2000 o krizovém řízení a o změně některých předpisů (krizový zákon). In: *Sbírka zákonů Česká republika*. 2000, částka 73, s. 3475-3487. [on line]. [cit. 2016-03-08]. Dostupný také z: <http://www.wolterskluwer.cz/aspi-licence/JN12>.
- [7] PAULUS, František. Význam Ženevských úmluv je stále aktuální. *112: Odborný časopis požární ochrany, IZS a ochrany obyvatelstva*. Praha: MV - generální ředitelství HZS ČR, 2014, XIII.(8/2014), 18-19. ISSN 1213-7057.
- [8] MARTÍNEK, Bohumír. *Metodický manuál pro přípravu techniků ochrany obyvatelstva*. 1. vyd. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2013, 109 s. ISBN 978-80-7385-131-6.
- [9] ČESKO. Zákon č. 133 České národní rady ze dne 17. prosince 1985 o požární ochraně. In: *Sbírka zákonů Československá socialistická republika*. 1985, částka 34,

- s. 674-691. [on line]. [cit. 2016-01-12]. Dostupný také z:
<http://www.wolterskluwer.cz/aspi-licence/JN12>.
- [10] BASTL, Antonín a Oldřich JELÍNEK. Odborná příprava a využití jednotek SDH obcí pro ochranu obyvatelstva. *112: Odborný časopis požární ochrany, IZS a ochrany obyvatelstva*. Praha: MV - generální ředitelství HZS ČR, 2015, XIV(1/2015), 26-27. ISSN 1213-7057.
- [11] ČESKO. Zákon č. 239 ze dne 28. června 2000 o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů. In: *Sbírka zákonů Česká republika*. 2000, částka 73, s. 3461-3474. Dostupný také z: <http://www.wolterskluwer.cz/aspi-licence/JN12>.
- [12] *Příručka pro školení starostů*: Zlín, Hasičský záchranný sbor Zlínského kraje, [online] 2015. [cit. 2016-02-15]. Dostupný také z:
<http://www.hzscr.cz/clanek/prirucka-pro-starosty-obci-2015-ke-stazeni.aspx>.
- [13] *Úloha starosty obce při řešení mimořádných událostí a krizových situací: METODICKÁ POMŮCKA pro starosty obcí*. Zlín, Hasičský záchranný sbor Zlínského kraje, 2006.
- [14] ŠEFČÍK, Vladimír. *Analýza rizik*. Vyd. 1. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2009. ISBN 978-80-7318-696-8.
- [15] *Hasičský záchranný sbor Zlínského kraje* [on line] [cit. 2016-01-20] Příprava starostů obcí Zlínského kraje 2015. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/skoleni-starostu-obci-zlinskeho-kraje-2015.aspx>.
- [16] VALÁŠEK, Jarmil a František KOVÁŘÍK. *Krizové řízení při nevojenských krizových situacích: účelová publikace pro krizové řízení*. Vyd. 1. Praha: Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2008, 104 s. ISBN 978-80-86640-93-8.
- [17] HORÁK, Rudolf. *Průvodce krizovým plánováním pro veřejnou správu*. Praha: Linde, 2011, 456 s. ISBN 978-80-7201-827-7.
- [18] POLIÁN, Milan. *Organizace a činnost veřejné správy*. 1. vyd. Praha: Prospektrum, 2001, 342 s. ISBN 80-7175-098-0.
- [19] SOVIŠ, Jan. *Legislativa krizového řízení*. Praha, 2014.

- [20] ŠELEŠOVSKÝ, Jan. *Krizové řízení ve veřejné správě: distanční studijní opora*. Brno: Masarykova univerzita v Brně, Ekonomicko-správní fakulta, 2005. ISBN 80-210-3664-8.
- [21] MALINOVSKÝ, Karel. *Systém KŘ v ČR, povinnosti starostů v KŘ, povodně, mimořádné události, obnova území, financování KŘ*. Zlín, 2015.
- [22] ČESKO. Zákon č. 254 ze dne 28. června 2001 o vodách a o změně některých předpisů. In: *Sbírka zákonů Česká republika*. 2001, částka 98, s. 5617-5667. Dostupný také z: <http://www.wolterskluwer.cz/aspi-licence/JN12>.
- [23] <http://www.hzscr.cz/clanek/skoleni-starostu-obci-zlinskeho-kraje-2015.aspx>.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

BR	Bezpečnostní rada.
CO	Civilní ochrana.
ČR	Česká republika.
HZS ZK	Hasičský záchranný sbor Zlínského kraje.
IKM	Institut krizového managementu.
IVVS	Informační výstražný a varovací systém.
IZS	Integrovaný záchranný systém.
JPO	Jednotka požární ochrany.
KŘ	Krizové řízení.
KŠ	Krizový štáb.
MU	Mimořádná událost.
NCHLS	Nebezpečné chemické látky a směsi.
ORP	Obec s rozšířenou působností.
OUI	Ochrana utajovaných informací.
PZH	Prevence závažných havárií.
VD	Vodní dílo.
ZaLP	Záchranné a likvidační práce.
ZK	Zlínský kraj.
ZOZ	Zvláštní odborná způsobilost.

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. č. 1 Schematické znázornění legislativy krizového řízení.....	14
Obr. č. 2 Mezinárodní označení Červeného kříže	15
Obr. č. 3 Mezinárodní rozlišovací znak civilní ochrany.....	15
Obr. č. 4 Vývoj civilní ochrany v průběhu 20. století	16
Obr. č. 5 Pravomoc orgánů KŘ za krizové situace.....	24
Obr. č. 6 Správní členění obcí ORP ve Zlínském kraji.....	31
Obr. č. 7 Přehrada Bystřička při povodních v r. 2010	34
Obr. č. 8 Přehled provozovatelů nakládajících s NCHL podle zákona č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií	35
Obr. č. 9 Výpadek el. energie okres Vsetín r. 2015.....	36
Obr. č. 10 Výpadek el. energie okres Vsetín r. 2015 po 6 dnech	37
Obr. č. 11 Velkochovy drůbeže ve Zlínském kraji	38
Obr. č. 12 Mapa svahových nestabilit	39
Obr. č. 13 Percentuální pravděpodobnost výskytu krizové situace ve Zlínském kraji.....	43
Obr. č. 14 Intranet krizového řízení – titulní list	52
Obr. č. 15 Graf – srovnání celkového počtu starostů ORP a jejich účast na vzdělávání v KŘ	54
Obr. č. 16 Graf – poměr nově zvolených starostů a jejich účast na vzdělávání	55
Obr. č. 17 Přednáška Ochrana obyvatel, Vsetín 2016	57

SEZNAM TABULEK

Tab. č. 1 Orgány KŘ na ústřední úrovni.....	18
Tab. č. 2 Orgány KŘ na úrovni krajů a obcí.....	18
Tab. č. 3 Přehled vyhlášení krizových stavů	21
Tab. č. 4 Přehled odpovědnosti za varování obyvatelstva.....	25
Tab. č. 5 Obce ORP ve Zlínském kraji	30
Tab. č. 6 ORP ve Zlínském kraji – Rizika ohrožení	32
Tab. č. 7 Stupeň pravděpodobnosti vzniku rizika „P“ – bodovací tabulka	41
Tab. č. 8 Stupeň nežádoucího dopadu rizika	41
Tab. č. 9 Bodové posouzení hodnotitele.....	42
Tab. č. 10 Hodnocení míry rizika	42
Tab. č. 11 Bodové ohodnocení vyskytujících se ohrožení	42
Tab. č. 12 Seřazení rizik podle míry rizika.....	43
Tab. č. 14 Ohodnocení SWOT analýzy – vedení krizového řízení v rámci ORP	47
Tab. č. 15 Ohodnocení SWOT analýzy	49
Tab. č. 16 Přehled účasti starostů na školení	53
Tab. č. 17 Přehled informací o krizovém řízení na webových stránkách ORP	58

SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA P I Program vzdělávání starostů obcí zaměřené na přípravu na mimořádné události, krizové situace a jejich řešení	70
PŘÍLOHA P II Program porady pracovníků krizového řízení 5-2016	72
PŘÍLOHA P III Vyhodnocení přidělených dotací v rámci projektu „Dotace pro jednotky SDH obcí“	73

PŘÍLOHA P I Program vzdělávání starostů obcí zaměřené na přípravu na mimořádné události, krizové situace a jejich řešení [zdroj interní materiály HZS Zl. kraje]

Vzdělávání starostů obcí zaměřené na přípravu na mimořádné události a krizové situace, a jejich řešení

Kraj:

Zlínský kraj

Lektorské zajištění:

plk. Ing. Josef Bambuch – vedoucí odd. OO a krizového řízení HZS Zlínského kraje

Ing. Karel Malinovský – Krajský úřad Zlínského kraje, oddělení pro zvláštní úkoly

kpt. Ing. Pavel Řezníček – koordinátor- metodik ochrana obyvatelstva

plk Ing. Jiří Moskva – vedoucí odd. KOPIS HZS Zlínského kraje

plk. Ing. Pavel Dekret – vedoucí odd. IZS a služeb HZS Zlínského kraje

plk. Ing. Dana Potěšilová – vedoucí odd. stavební prevence, kontrolní činnosti a ZPP

Termíny konání:

okres Zlín **9. dubna 2015**

okres Vsetín **15. dubna 2015**

okres Uherské Hradiště **22. dubna 2015**

okres Kroměříž **23. dubna 2015**

Místo konání:

zasedací místnost budovy Krajského úřadu Zlínského kraje, tř. T Bati 21 Zlín

	Oblast	Zaměření přípravy	Garant
1	Úvod		HZS ZK
2	System krizového řízení v ČR		KÚ ZK
3	Povinnosti starostů v KŘ, povodně, mimořádné události		KÚ ZK
4	Obnova území, financování KŘ	<ul style="list-style-type: none">- pravidla a postupy při obnově území při vzniku MU- pravidla finančního zabezpečení řešení MU	KÚ ZK
5	Spolupráce obcí s HZS ZK v oblasti OO a KŘ	<ul style="list-style-type: none">- spolupráce v oblasti varování, evakuace, ukrytí, nouzové přežití- spolupráce s jednotkami PO (školení, výcvik, cvičení)- spolupráce k zabezpečení zvládnutí povodňových rizik a dalších MU- spolupráce při zabezpečení humanitární pomoci- spolupráce při osvětě PVC	HZS ZK
6	Komunikace – operační řízení	<ul style="list-style-type: none">- pravidla komunikace v podmínkách obcí při MU- informační podpora ze strany KOPIS	HZS ZK
7	IZS - JPO obcí a povinnosti obcí	<ul style="list-style-type: none">- jednotka SDH obce - zřízení, akceschopnost, rušení- pořizování a užívání požární techniky a věcných prostředků pro JSDHO, výjimky z "povinného ručení"- služby HZS kraje pro JSDHO, aktualizace dat o JSDHO- cvičení a odborná příprava jednotek SDH obcí - obec vs. SDH- dotace pro obce na akceschopnost JSDHO- IZS - základy IZS, postavení obce a JSDHO v IZS	HZS ZK
8	Prevence	<ul style="list-style-type: none">- plnění úkolů na úseku PO v podmínkách obce- povinnosti obce v samostatné a v přenesené působnosti- povinnosti obce jakožto právnické osoby	HZS ZK
9	Předání osvědčení		HZS ZK

PŘÍLOHA P II Program porady pracovníků krizového řízení 5-2016 [zdroj interní materiály KŘ]

Odbor Kancelář hejtmána
oddělení pro zvláštní úkoly

Program porady pracovníků pracovišť krizového řízení obcí s rozšířenou působností Zlínskému kraje ve dnech 19. - 20. května 2016

Účast:

Pracovníci pracoviště krizového řízení Zlínskému kraje, pracovníci pracovišť krizového řízení obcí s rozšířenou působností Zlínskému kraje, zástupci Hasičského záchranného sboru Zlínskému kraje, zástupci Zdravotnické záchranné služby, zástupci Policie ČR, zástupci Krajského vojenského velitelství Zlín, zástupci Městské policie Zlín, zástupce Univerzity Palackého Olomouc, zástupce Univerzity T. Bati Zlín

Místo: hotel Vyhlička, Luhačovice

Program:

Datum	hodina	Obsah	provádí	Pozn.
19.5. 2016	Do 10.00	Prezence a ubytování		
	10.30	Zahájení porady, organizační pokyny	Ing. Pekaj	
	10.40 -11.15	Základní principy správního řízení ve věci údajných správních deliktů v bývalém muničním skladu Vlachovice	Ing. Pekaj	
	11.15. – 12.15	Ukázka zpracování dokumentace regulačních opatření a řešení stavu ropné nouze, vyhodnocení kontroly SSHR, aktualizace dokumentace OPSÚ, příprava na kontrolu MO	Ing. Kašpárek	
	12.30.	Oběd		
	13.30 – 14.15	Událostní informační systém pro podporu práce MP	Ing. Kladníček	
	14.15 – 14.45	Dotace JPO SDHO v roce 2016 a v roce 2017	M. Reková	
	14.45 -15.15	Změny v administraci státních dotací na akceschopnost, odbornou přípravu a vybavení JPO SDHO	Plk. Hráček Plk. Dekret, plk. Bambuch	
	15.30 – 16.00	Změny v branné legislativě, změny v zákoně o SSHR	Ing. Kašpárek	
	16.15 – 16.30	Projednání místa a doby výjezdni porady s pojezdnymi pracovišti krizových štábů	Ing. Kašpárek	ZK, VK, OTR, ZL, VS
	16.30 – 17.30	Migrace a možné dopady na krizové řízení	Doc. Novák	
	18.00	Večeře		
19.00	Panelová diskuze			
20.5. 2016	08.00	Snídaně		
	09.00-09.15	Seznámení s průběhem kontroly SSHR	Ing. Lacka	
	09.15.- 09.45	Současný stav řešení mimořádné události Vlachovice, současný stav řešení náhrad škod	Ing. Malinovský	
	09.45-10.00	Návrh na zákonodárnou iniciativu kraje – zák. č.239/2000 Sb.	Ing. Malinovský	
	10.00-10.30	Migrační vlna velkého rozsahu – současný stav	Ing. Malinovský	
	10.30.-10.45	Informace o školení předsedů povodňových komisí ORP – možnosti projektu IVVS	Ing. Malinovský	
	10.45.-11.00	Informace z porady Úřadu vlády ČR	Ing. Malinovský	
	11.00 – 12.15	Informace o činnosti v jednotlivých ORP	ORP	5 min/ORP
	12.15. -12.30	Metodické pokyny pro další období, ukončení porady	Ing. Malinovský	
12.30	Oběd			

Poznámky:

- Jednotlivá vystoupení doporučuji připravit tak, aby mohla bezprostředně po každém tématu následovat diskuse k dané problematice
- Prosím vystupující o předání případných prezentací v programu PowerPoint do 12. května 2016
- **Pokud se vyskytnou zásadní otázky, které je nutné na poradě vyřešit a které jste dříve neavizovali, prosím o zaslání těchto otázek do 29. dubna 2016**

Vedoucí oddělení pro zvláštní úkoly
Ing. Karel Malinovský

PŘÍLOHA P III Vyhodnocení přidělených dotací v rámci projektu „Dotace pro jednotky SDH obcí“ – Zlínský kraj pro r. 2016 [zdroj <http://www.hzscr.cz/clanek/byly-vyhodnoceny-zadosti-o-dotace-pro-dobrovolne-hasice.aspx>]

Byly vyhodnoceny žádosti o dotace pro dobrovolné hasiče

15. 4. 2016 (Nicole Zaoralová) - MV-generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky (dále jen „GŘ HZS ČR“) Vám sděluje, že vyhodnotilo všechny zaregistrované žádosti obcí o poskytnutí investiční dotace na rok 2016 v rámci programu Dotace pro jednotky SDH obcí (dále jen „dotace“). Vyhodnocení žádostí bylo provedeno v souladu s čl. 5 Zásad pro poskytování účelových investičních dotací obcím v rámci programu Dotace pro jednotky SDH obcí (dále jen „Zásady“), č.j. MV-178851-4/PO-IZS-2015.

GŘ HZS ČR obdrželo celkem 914 ks žádostí o poskytnutí účelové dotace vybraným obcím na rok 2016 v rámci programu Dotace pro jednotky SDH obcí (dále jen „žádost“). K vyhodnocení bylo zaregistrováno celkem 838 žádostí.

Tabulka č. 22

Přehled žádostí obcí o dotaci na DA v roce 2016 - ZLK					
Pořadí	Obec	Kraj	Typ	Body	Dotace mil.
1	Francova Lhota	ZLK	DA	12	0,45
2	Brusné	ZLK	DA	12	0,45
3	Lehotice	ZLK	DA	12	0,45
4	Kostelany	ZLK	DA	12	0,45
5	Boršice	ZLK	DA	12	0,45
6	Osíčko	ZLK	DA	12	0,45
7	Pohořelice	ZLK	DA	12	0,45
8	Bystřice pod Hostýnem	ZLK	DA	12	0,45
9	Hradčovice	ZLK	DA	11	0,45
10	Jasenná	ZLK	DA	11	0,45
11	Hošťálková	ZLK	DA	11	0,45
12	Modrá	ZLK	DA	11	0,45
13	Janová	ZLK	DA	11	0,45
14	Vigantice	ZLK	DA	11	0,45
15	Pitín	ZLK	DA	11	0,45
16	Vidče	ZLK	DA	11	0,45
17	Želechovice nad Dřevnicí	ZLK	DA	10	0,45
18	Březůvky	ZLK	DA	10	0,45
19	Zádveřice - Raková	ZLK	DA	10	0,45
20	Kelč	ZLK	DA	10	0,45
21	Lešná	ZLK	DA	10	0,45
22	Valašské Meziříčí	ZLK	DA	10	0,45
23	Jestřabí	ZLK	DA	10	0,45
24	Petrůvka	ZLK	DA	10	0,45
25	Košíky	ZLK	DA	10	0,45
26	Valašská Senice	ZLK	DA	10	0,45
27	Hrobice	ZLK	DA	10	0,45
28	Vsetín	ZLK	DA	10	0,45
29	Hostišovná	ZLK	DA	10	0,45
30	Březová	ZLK	DA	10	0,45